

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Békesség a jóakarátú embereknek

A karácsonyról a tévében, rádióban gyakran úgy beszélnek, hogy most, ezen az ünnepen lépünk ki egy kicsit önző, anyagias, agresszív hétköznapjainkból, legyünk megértőek, kedvesek, figyelmesek. A karácsony a szeretet szigete hétköznapjaink háborgó tengerén. Jó ez a pár nap lelki pihenő, exkluzív alkalom az évben.

Ugyanezek a tévék, rádiók az év többi napján többnyire olyan műsorokat, reklámokat, véleményeket közvetítenek, amelyek a gyarlóságainkra és alantas indulatainkra építenek: a bennünk élő kapzsiságra, irigységre, kárörömről, bujaságra, képmutatásra. Arra, hogy mindenki gazember. Arra, hogy ha nekem nem jó, másnak se legyen az. Arra, hogy nekem se segít senki, én se segítek senkinek. Arra, hogy kaparj kurta, hogy minden a pénzről szól. Mintha az év többi napján ez lenne a természetes, csak a karácsony lenne kivétel.

Mire ez a lap megjelenik, talán már túl leszünk a határon túli magyarokról szóló népszavazáson, talán még nem. Ravasz politikai számításból talán már sikerült felkorbácsolni alantas indulatainkat saját testvéreink ellen – talán még meg tudtuk őrizni irántuk jóindulatunkat, együttérzésünket.

Ez a szavazás jóakarátunk tükrökre. A tétje, hogy megtaláljuk-e a jóakarátúak békéjét, vagy az ország belefullad a közönybe és a rosszindulatba.

Hívóként a karácsonyt nem azért ünnepelek, hogy kicsit kiszakadjunk a mindennapokból, hanem hogy a velünk sorsközösséget vállaló Úr Jézus beletestestüljön az életünkbe, s az Ő lelkületében élhessük az év minden napját. December ötödikét is. ■ **Cziglányi Zsolt**

Admissiót és beöltöztetést tartottak a Püspöki Szemináriumban november 21-én, a délelőtti szentmise keretében. E napon mutatkoztak be a Szeminárium papnövendékei, akik felvételüket kérték az egyházi rendbe, és e napon öltötte magára három fiatal első alkalommal a papi reverendát.

Szabad-e?

Szabad-e az áldozópapságnak önmagából a lelkesedést „kiölni”? (Hiszen a misézés minden áron, nem túlságosan lelkesítő.)

Szabad-e a legszentebből, a legnemesebből, egy lealacsonyított pasztorális eszközt csinálni?

Szabad-e azt hinni, hogy ha mindenhol van mise, akkor a lelkipásztori ellátás megtörtént?

Szabad-e még akkor is helyettes nyomába eredni, ha az Igeliturgia léte, ténye nagyon-nagyon indokolt lenne?

Szabad-e az Igeliturgiákat csak azért mellőzni, mert „nálunk ilyen még nem volt”?

6. oldal

„Uram, kihez mehetnénk?”

Csak gondoljuk el, mit szólnánk akkor, ha egy orvos az általános iskolai biológia tankönyvre hivatkozva írná fel nekünk a pirulákat és kenőcsöket. Gyorsan magára hagynánk a tudományával együtt és keresnénk valakit, akinek a szakértelmében megbízhatunk. Így van ez a hittanárral is: tudása nem lehet egyenlő a tankönyvek anyagával, az egyszer megszerzett pedagógiai és lélektani ismeretek egyre halványodó emlékeivel. Az egyházmegye hittanárai számára jelenleg a levelezős képzés a leghoszabb és legszeleesebb körű szakmai továbbképzés.

12. oldal

Néma könnyek

A családi köteléken belüli brutális következtében minden harmadik napon meghal valaki, közöttük minden héten egy feleség (élettárs), minden hónapban egy gyermek az áldozat. Ősi hagyománya van e vidéken a patriarchális családfői hatalomnak, annak a férfiúi szemléletnek, hogy ha bezárom magam mögött az ajtót, azt teszek az enyémmel, amit akarok. A rend érdekében a fizikai erőfölényt naponta érvényesíteni kell – a családok jó részében ma is ez a módi. Még a közvélekedés is erősíti az ilyen gondolkodást: mondják, egy-két pofon nem a világ.

13. oldal

Oklevéltadás

„Szeretetedről, törvényedről énekelek, zsoltárt zengek neked, Uram!”
(Zsolt 101,1)

Négy diák vehette át a kántori oklevelet Mayer Mihály püspök úrtól az idei évben. Négy év munkájának eredménye ez az ismerés!

A Pécsi Egyházmegye Kántorképző Tanfolyama szorosan kapcsolódik a gyakorlati tevékenységhez, bár tudjuk, hogy az elmélet is szerves része az oktatásnak! Az évközi heti-kétheti órákat a nyári két hetes „intenzív” tanfolyam teszi teljessé.

Az október 30-án megtartott ünnepélyes szentmisén püspök úr prédikációjában arról szólt, hogy a legfontosabb ebben a szolgálatban az Isten és az egyház szolgálata. Sohasem lehet megfeledezni, hogy a szolgálat értéke elsődlegesen a szív készségén múlik, s csak másodsorban az alkotás művészi értékén! Kell, hogy a szolgálat minden része Istenhez vezessen minket! Kell, hogy megtaláljuk a liturgiában, a népénekekben, a zsoltárookban, a himnuszokban azt a szerető Istent, akit akarunk áldani és magasztalni szüntelen!

Mindezek fényében valóban „az oklevél csak a kezdete a szolgálatnak” – ahogy azt Szamosi Szabolcs, a kántorképző igazgatója említette.

Az ünnepélyes szentmisét Mayer Mihály püspök úr mondta, koncelebrált Garadnay Balázs helynök úr, az egyházmegye zenei igazgatója.

Szeretettel várunk kántorképző tanfolyamunkra mindenkit, aki szeretné megismerni teljesebben az Istent, s a liturgia szolgálatában álló szent zenét, s azt is, aki már vágyat, elhívást érez arra, hogy ezt el-sajátítsa!

■ **Loósné Dömötör Enikő**

Margitmajor ünnepelt

Skóciai Szent Margit tiszteletére mutattak be szentmisét november 15-én a Margitmajori Szociális Otthonban.

Az ünnepi szentmisén részt vettek az otthon lakói, dolgozói, a segítők, a kerület papsága.

Mayer Mihály megyéspüspök beszédében kiemelte, az elhangzott szentleckéből, hogy: „Az Úr dicsősége gyűjt egybe Téged”.

Hangsúlyozta, hogy az Úr dicsősége az, ami a karitatív szolidaritást megerősíti az emberben.

bemegy a kápolnába, dicsóiti Istent. Az lenne szép, ha nem férnének el a kápolnában.

Fontos, hogy a szívünk dobbanása mások felé is nézzen, mert akkor ez azt jelenti, hogy mások felé is tudunk tekinteni.”

Mons. Wolf Gyula a Pécsi Egyházmegye vagyongazdálkodója néhány szóban vázolta az otthon helyzetét.

„Minden esztendőben volt valami, amiről be tudtunk számolni, ami előrelépést jelentett. Idén a felső ház felújítását említhetem. Az átvett állapotokhoz képest lak-

Előfeltétele a karitatív munkának, és a karitatív munka elfogadásának.

„Úgy szokott lenni, hogy mindenki elvárja hogy az Úr szeretete nélkül, Isten szeretete nélkül, hit nélkül kapjon sok-sok mindent a társadalomtól. De ha Isten nélküliek vagyunk, akkor csak egy vöröskereszt kell legyünk, mint egy vöröskereszt. Több kell legyünk, mint egy vöröskereszt.

Nem azt kell figyelni, hogy én mit kapok. Mert az én, megelőzi a felebarátot, és akkor kiderül, hogy milyen elégedetlen vagyok.

Aki az Úr dicsőségét keresi, az nap közben is többször beszélget az Úrral,

hatóvá tettük azt a részt is. Elkezdődött a mosoda teljes átépítése is. Ezzel a szolgáltatás színvonala jobb lesz, a dolgozók munkája könnyebbül.

Az egyházmegye egyik nagy költségvetés üzemének tekinthető ez az intézmény.

Célunk, hogy az itt élők megtalálják a békét, a megnyugvást, megtapasztalják életük legnehezebb korának, az időskornak azt a biztonságát és nyugalmát, amit az itt dolgozók áldozatos munkája révén kapnak.” Gondolatai végén megköszönte a dolgozók munkáját, a nehézségek áthidalását.

Új tornyot kapott a nyomjai templom

A papi szenátus

Az Egyházi Törvénykönyv előírja, hogy minden egyházmegyében legyen papi szenátus. Ez olyan papokból álló csoport, amely a papságot képviseli és mintegy a püspök szenátusa. Feladata: hogy a püspököt a jog előírása szerint segítse az egyházmegye kormányzásában, Isten népének rábízott része lelkipásztori érdekének lehető legjobb szolgálatára.

A Pécsi Egyházmegyében a papi szenátus megbízatása lejárt, ezért új választásra került sor.

A papi szenátus tagjait több csoport alkotja: Vannak olyanok, akik hivataluknál fogva tagjai a szenátusnak: az általános helynök, az irodaigazgató és a Püspöki Bíróság helynöke. A második rész az intézmények választott tagjai: Hittudományi Főiskola, Püspöki Bíróság, a Káptalan és a Papnevelő Intézet. A harmadik csoportot az esperes-kerületek választott tagjai alkotják. A negyedik csoportba tartoznak a püspök által kinevezett tagok.

A választások egyházmegyénkben 2004. szeptemberében megtörténtek és október 11-én a megyéspüspök úr kinevezte a papi szenátus tagjait. A Pécsi Papi Szenátusnak összesen 21 tagja van.

Az Egyházi Törvénykönyv előírása szerint a szenátus tagjai közül a megyéspüspök nevezi ki a Tanácsosok Testületének tagjait. Egyházmegyénkben e csoportnak nyolc tagja van.

Az alakuló gyűlést a főpásztor november 17-re hívta össze. A tagok hiánytalanul megjelentek.

Először a püspök úr ismertette a testületre vonatkozó kánonok rendelkezéseit. Majd rátért az első témára: A Szentatya a következő évet, 2004.

októbertől 2005. év októberéig, az Eucharisztia évének nyilvánította. Minden pap megkapja – II. János Pál pápa „Mane nobiscum Domine” apostoli levelét, melyben részletesen szól az Oltárszentség titkának elmélyítéséről. Azt írja: „e kezdeményezéshez két esemény kínált nagyon jó alkalmat, az egyik a kezdetét, a másik a végét jelzi: a mexikói Guadalajarában október 10-től 17-ig tartó Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus, és a 2005. október 2-től 29-ig tartó Püspöki Szinódus a Vatikánban, melynek témája Az Eucharisztia az Egyház életének és küldetésének forrása és csúcsa. De egy másik megfontolás is – írja a Szentatya – ennek az évnek meghirdetésére készített: 2005. augusztus 16-tól 21-ig tartjuk Kölnben az ifjúság világnapját.

Azt kívánom, hogy az Eucharisztia legyen az élő középpont, mely köré összegyűlnek a fiatalok, erősíteni a hitüket és lelkesedésüket.”

Az Eucharisztia évének lelkipásztori vonatkozásaihoz szoltak hozzá a szenátus tagjai. Több helyen rendszeres egész-napos szentségimádást tartanak (Dunaföldvár), másutt heti két alkalommal (Szekszárd). A továbbképzés is hangsúlyt kapott, mert híveink sokszor a legalapvetőbb igazságokkal sincsenek tisztá-

ban. Van olyan templom, ahol a plébános minden alkalommal a szentmiséről beszél röviden. Sőt beszédorozatban magyarázza a szentmise misztériumát.

A jövő évi Úrnapiját még nagyobb ünnepélyességgel tartjuk meg!

A püspök úr összegezve e témát megjegyezte, hogy a szentmise nem társadalmi ünnepség. A szentmise az Eucharisztia misztériumát kell elmélyíteni. Az oltár felszerelése legyen méltó, az oltárterítő tiszta, és ahogy az Úr Jézus nem „mű-szeretetet” adott, úgy mi se tegyünk művirágot az oltárra.

A javaslatok között szerepelt: zarándoklat Báta Szent Vér templomába, egyházmegyei eucharisztikus találkozó, konferenciák az eucharisztia-ról, esetleg kiadványok, füzetek e témában, és a teológiai tanárok dolgozzanak ki egy körlevelet az Oltárszentségről.

Igen fontos, hogy a hitoktatásban helyezünk nagyobb hangsúlyt az Oltárszentség ismeretére és arra, hogy méltóképpen járuljon mindenki a szentáldozáshoz.

A gyűlésen a püspök úr felhívta a résztvevők figyelmét a jövő év kiemelt ünnepeire:

Báta: a búcsú július első vasárnapján.

Szekszárd: május 5-én a templom 200 éves.

Máriagyűd: június 5-én 200 éves évforduló.

A püspök úr zárszavaival véget ért a gyűlés.

■ Werner Imre

magyar kurír

TÍZÉVES A TÁBORI LEKÉSZSÉG. A tábori lelkészség 10 éves fennállását ünnepelték november 18-án a Hadtörténeti Múzeumban. A Honvédelmi Minisztérium által szervezett ünnepi alkalmon megjelent Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius, a tábori lelkész szolgálatban részt vevő egyházak vezetői, katolikus részről Seregély István érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, és Szabó Tamás tábori püspök. Az eseményre meghívást kaptak az előző kormányok miniszterei és államtitkárai is, akik szintén közreműködtek a tábori lelkész szolgálat elindításában. Iváncsik Imre politikai államtitkár emlékezett meg az

elmúlt 10 esztendőről, illetve felvázolta a közeli és távoli jövő feladatait. Szólt arról, hogy a parlamenti döntésnek megfelelően megszűnt a sorakatonai szolgálat, és ez új feladatok elé állítja úgy a honvédséget, mint a honvédség keretén belül működő tábori lelkészséget is. Mint mondta, a csökkenő honvédelmi kiadások ellenére szeretnék, ha több kiegészítő tábori lelkész kapcsolódna be a szolgálatba, és ennek megfelelően erre a feladatra több anyagi forrást irányoznának elő. Az államtitkár reményét fejezte ki, hogy az egyházak és a minisztérium további egyeztetéseinek gyümölcseként megszülethetnek a régóta várt szabályzatok, illetve

olyan belső rendelkezések, amelyek tovább szilárdítják a tábori lelkészség helyzetét és segítik munkáját. **MK**

A MAGYAR KATOLIKUS ÚJSÁGÍRÓK SZÖVETSÉGÉNEK ÁLLÁSFOGLALÁSA. A Közzolgálati Magyar Televízióban törtétekkel kapcsolatban az alábbi állásfoglalást tett közzé Szikora József elnök aláírásával a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége: A Magyar Televízió katolikus és protestáns egyházi műsoraiban nem kaphattak helyet a népszavazással és az egyházi intézmények finanszírozásával kapcsolatos egyházi megnyilatkozások. A köztelevízió illetékes vezetői a tiltással a szocialista diktatúra cenzúra-

gyakorlatához tértek vissza. Az intézkedés antidemokratikus, korlátozza az alapvető emberi jogokat, s arról tanúsodik, hogy a Magyar Televízió vezetői nem ismerik sem a Magyar Köztársaság Alkotmányát, sem pedig a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvényt, a médiatörvényt. A Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének álláspontja szerint a Magyar Televízióban a szakmaiság és a közszolgáltatóság helyreállítása közérdek, s ennek megvalósulásáért, a televízió vezetősége mellett, komoly felelősség hárul a tulajdonosi testületként működő kuratóriumra, valamint az Országos Rádió és Televízió Testületre. **MK**

Hatvan éves Apor Vilmossal való találkozásom emléke

A második világháborús magyar honvédségi harcoknak négy harcterén voltam részese. Az utolsó a Dél-Alföldön Soltvadkert körzetében volt a 2. Ukrán Fronttal szemben, ahol az erős harckocsi támogatással előnyomuló szovjet túlerő elől visszavonulóban Akasztó határában egy szovjet könnyűbombázó repülő raj a menetoszlopunkat mély támadásban végig bombázta, sőt visszafordulva a támadást megismételte. Bombaszilánktól ekkor sebesültem meg. Egy szilánk a jobb combom felső-külső részén ejtett mély sebet, csontig hatolva, a csonthártyát és a csontfelületet is sértve. A másik szilánk jobb lábfejem külső részét roncsolta szét. Solton a tüdőgondozó intézet ebédlőjében az asztalokat műtőasztalnak használva részesültünk elsősegélyben, sok sebesült társammal együtt. A dunaföldvári iskola szalmával hintett tanterme padlóján töltött éjszaka után, kórház vonattal kerültünk az első hadikórházba, az erre a célra igénybevett enyvingi kastélyba. Feleségemnek küldött táviratomra, sikerült áthelyezésem Pécsre, a Janus Pannoni és Szepessy utcák sarkán lévő Belvárosi iskolában berendezett hadikórházba. Mindez 1944. november elején történt. Amikor a szovjet front Mohács felől Pécs felé közeledett, a hadikórházat tovább menekítették, áttelepítették nyugatabbra. Ez többször ismétlődött, míg végül december elején Győr lett meggyógyulásom helye. A folyóvizekkel bővelkedő város nagyrészt sík terepre épült. A belváros közepén volt a dombnak nevezhető magaslat, amit „Püspökvár”-nak hívták a helybeliek. A Székesegyház, a Püspöki Palota és a hozzá tartozó egyházi épületek mellett itt állt a város gimnáziuma. Ennek tantermeiben a padok helyét katonai vaságyak foglalták el, a többi helyiségben műtők, vizsgálok, laborok működtek. Vagyis ez volt a hadikórház, melyben további gyógyulásomra számíthattam.

Ekkor Budapest körülrázása még nem kezdődött meg, a 3. Ukrán Front csapatai dél-kelet felől már elérték az Érd–Velence–Balaton délipart vonalát. Győrt innen fenyegette az ellenséges támadás veszélye. Rendszeressé váltak a napi légiriadók. A hadikórház óvóhelyeül a közeli püspöki óvóhelyet jelölték ki, a sebesültek, riadó esetén ide jöttek, vagy hordágyon ide hozták őket. Én ekkor már botra támaszkodva, jobb sarkamra lépve saját lábamon el tudtam odáig bicegni. Az óvóhely a püspöki palota parkjának hátsó kapuján át volt megközelíthető. Vastag földréteggel fedett, pincészerűen boltozott, magas belméretű nagy terem, fapadokkal, székekkel berendezve várta az itt menedéket keresőket.

Nekünk, kórházbelieknek a bejáratától jobbra eső sarokban volt a kijelölt helyünk. Az óvóhelyet rajtunk kívül természetesen elsősorban a püspökséghez tartozó személyek, és a környező utcák lakossága töltötte meg. Mindig zsúfolásig telve volt, mert a légítámadástól való biztonság mellett Apor Vilmos püspök úr litániai és szentbeszédei is elviselhetőbbé tették az itt kényszerűségből eltöltött időt. A püspök úr

Apor Vilmos

**Segesvár, 1892. február 29.
Győr, 1945. április 2.**

Neves erdélyi arisztokrata családban látta meg a napvilágot, 1892. február 29-én Apor Gábor és Pálffy Fidélia harmadik gyermekeként. Iskoláit Kalksburgban kezdte a jezsuitáknál, és ugyancsak a jezsuitáknál, de már Kalocsán fejezte be. Teológiai egyetemre Innsbruckba járt. Pappá szentelése 1915. augusztus 24-én, Nagyváradon történt, ami után Gyulára került káplánnak. Az I. világháborúban néhány hónapig katonai szolgálatot teljesített, majd visszatért Gyulára, ahol plébánosként – 26 évesen – nagy tekintéllyre tett szert, mert a román katonák túszszedő akciója után az elfogott gyulai polgárok ügyében – többedmagával – kieszközölte a túszok szabadon bocsátását. Arisztokrata származása ellenére szerény és áldozatos maradt, aki a szociális problémákat is meglátta. 1941. február 24-én, 49 éves korában Gyulán püspökké szentelték, március 2-án ünnepélyes keretek között Győrbe ment püspöknek. 1945. április 2-án hunyt el Győrben. Holttestét a karmelita templom kriptájában temették el. Végső nyugalomra azonban csak 1986. május 23-án került a székesegyházban. 1997. november 9-én II. János Pál pápa Rómában boldoggá avatta. A XX. századi magyarok közül ő volt az első, akit oltárra emeltek.

deklodott, ki milyen sebesülést szenvedett, milyen állapotban van. A beszélgetés végén áldását adta ránk. Hatvan év távlatából is emlékszem magas termetére, szépen csengő hangjára.

1944. december 15-én bocsátottak el gyógyultan a győri hadikórházból. Zalaszentgróton találtam meg a pótalakulatot, ahol állományba vételre jelentkeznem kellett. A front közeledtével az alakulat is egyre nyugatabbra vonult, míg végül is 1945. május 11-én Ausztriában Deutschlandbergnél estem szovjet hadifogságba, ahonnan 1947. július 24-én tértem vissza családom körébe, két és fél évi távollét után.

Hazatérésem után természetesen igyekeztem minél több volt katonatársamat, frontharcos társamat megkeresni, megtudni kit keresek hiába, mert hősi halált halt, vagy a hadifogságban hunyt el. A megmaradtak közül ki hogyan élte át az időt, amióta nem találkoztunk. Rátaláltam egy volt pécsi, de nősülés okán győri lakossá lett újonc-kori társamra is. Elményeink kölcsönös ismertetése során szóba hoztam a győri hadikórházbeli élményeimet is, melyben jelen voltak Apor Vilmos püspök úrral való találkozásaim emlékei is. Ekkor tudtam meg barátomtól – ami Győrött közismert volt –, hogy hogyan halt meg Apor Vilmos. Mikor a szovjet csapatok Győrbe értek, már hírhedtté váltak, itt is erőszakosságukkal zaklatták a nőket.

Az előlük menekülő asszonyok egy része a már ismert püspöki óvóhelyen keresett menedéket. Apor Vilmos püspök úr az óvóhely bejáratánál saját testével állta útját, az asszonyokat zaklató vörös katonáknak, mikor azok részéről ért géppisztolyosorozattól összeesve meghalt. Mély fájdalommal éreztem e hír hallatán. Magamban úgy értékeltem, hogy hősi halált halt, vagy mártírrá vált az a főpap, aki sebesült koromban gyógyulást kívánva, többször megáldott.

Igazi szívből jövő örömmel hallottam a hírt arról, hogy II. János Pál pápa a római Szent Péter téren összegyűlt hívők előtt kihirdette Apor Vilmos boldoggá avatását. Ugyanígy örültem utolsó királyunk, IV. Károly „Ausztriai Károly”-ként való boldoggá avatásának is.

Szűz Mária, hazánk égi pátrónája mellett most már újabb két boldoggá avatottal bővült a magyar szentek és boldogok sora, akik közvetlenül az Úr Trónusa előtt fohászkozhatnak a Mindenhatóhoz országunk jobb sorsáért esedezve, amit mi földiek, Himnuszunk, Kölcsey fogalmazta fohászával imádkozva kérünk: „Isten áld meg a magyart... Hozz reá víg esztendő!”

■ Keresztvölgyi József, Pécs, Kodály Z. út

minden alkalommal jelen volt. Sorolta a szentek neveit, akik mindegyikéhez „Könyörögi éretünk” volt a jelenlévők kérése. Elhúzódó riadó esetén a püspök itt rövid szentbeszédet mondott. Szavai erősítették az Isteni gondviselésbe vetett hitet, ébresztették a helyzet jobbrafordulásának, a béke gyors eljövételének reményét.

A háborús élet nehézségei, az élelem és egyéb közszükségletek hiánya mellett sokaknak voltak már hősi halottai. Másoknak valamelyik harcterén volt hozzátartozója életveszélyben, akik vigasztalásra, biztatásra szorultak, így tehát volt bőven témája Apor Vilmos püspök úr beszédének.

Többször is előfordult, hogy futotta az időből, ezért minket is meglátogatott. Ér-

Kentenich pedagógia

A Schönstatti Családakadémia szervezésében két hétvégés továbbképzés kezdődött Óbudaváron Kentenich atya pedagógiájáról. A téma előadója Uzsalyne dr. Pécsi Rita igazgató és négygyermekes családanya Pécsről.

Nagy érdeklődéssel vártuk a témát, hisz mindnyájan saját családjunkban pedagógusként, előadóként szükségét érezzük az egyre jobb felkészültségnek. Nem mindegy, hogy viszonyulunk gyermekeinkhez, környezetünkhöz. Kentenich J. atya, Schönstatt alapítója saját pedagógiai rendszert dolgozott ki a XX. század elején, mely csodák csodája ma ugyanolyan modern, mint akkor.

Az élet szolgálata nevelésünk legfőbb célja, s ebben Isten a fő nevelő, aki minket eszközül használ. Megnyugtató volt a felelősségnek ez a megosztása... Fontos, hogy gyermekeink számára mi vagyunk a gyökerek – önmagát nevelő nevelők! – ez az alapja mindennek.

A schönstatti pedagógia alappilléreivel ismerkedhettünk meg, majd korosztályokra lebontva ennek praktikus tennivalóit vettük sorra. Ennek a pedagógiának a gyakorlatban is megvalósítható mivoltát mutatta, hogy iskola ezen a csapáson halad nagy sikerrel.

Az élménygazdag hétvégét sokáig fogjuk emlegetni, s beszélgetni róla, hisz 12 előadás hangzott el egymás után, amit gyakorlati váltani apránként, a hétköznapokban tudunk. Ezért nagyon várjuk a folytatást novemberben!

A Schönstatti Családakadémia családtréner-képző kurzust indított a Veszprémi Egyházmegyében október 2-án Óbudaváron. A csapatot Folly Pál és Éva, illetve Szelestei Péter és Ildikó vezetik.

A következő családtréner-képző évfolyam (az 5.) Iszkaszentgyörgyön veszi kezdetét november 6-án az esztergomi és fehérvári Egyházmegye családjainak részvételével.

A Családakadémia 3. évfolyama Pécsen befejezte vizsgálódásait. A végzősök december 4-én a pécsi Székesegyházban veszik át diplomájukat, és kezdik meg munkájukat az egyházmegye szolgálatában.

Az öröm volt témája Herbert Tamás és Andrea előadásának, amit Oszoli Dénes és Márti otthonában hallgatott meg 6 érdeklődő házaspár október 22-én. A lakás kisebb átrendezése után mindenkinek jutott hely, és jó szó, s részesei lehettünk egy vidám, oldott schönstatti estének.

Az előadók elegánsan – egymással harmonizáló színekben – ültek az asztalnál, s mosolyogva, szépen egymásra hangolva sugározták az örömet. Sok példát hoztak a mindennapi életből, s ezeket olyan logikai sorban, hogy mindnyájan épültünk, s csodáltuk pozitív élethez vezető útjukat. A rajzok, ábrák különösen színessé, élvezhetővé tették a téma befogadását.

Szép beszélgetős kör alakult ki, mikor a 15 perces házaspáros sétálásnak vége szakadt. Ki-ki magára vonatkoztatta az előadás egyes részleteit, s mindenki vitt magával valamit belőle, amit életébe szeretne változtatni.

Küldetésünnepen vesznek részt a Családakadémia tagjai december 4-én délelőtt 11 órakor a pécsi Bazilikában. Az ünnepen szentmisét celebrál Mayer Mihály pécsi megyéspüspök, Bíró László családreferens püspök, és Beller Tilmann schönstatti atya.

E napon családtréner diplomát vesz át Abai Tibor és Dévényi Zsuzsanna, Guld József és Dr. Bata Mónika, Dr. Herbert Tamás és Andrea, Dr. Kováts Tibor és Dr. Rékassy Zsuzsanna, Oszoli Dénes és Márta, valamint Dr. Várnagy Péter és Hámori Zita.

A házigazdák a schönstatti irodalomnak is helyet adtak, aki akart belenézhetett a régi és új kiadványokba.

Természetszeretet – emberszeretet – Istenszeretet címmel tartotta vizsgálódását Várnagy Péter és Zita október 23-án Guld József és Mónika otthonában.

A vendégek fogadására a szépen berendezett lakást, finom pogácsaillat töltötte be. A gyerekek jólnevelten az emeleten élték világukat, ide csatlakoztak a vendéggyerekek is.

A hallgatóság négy lelkes házaspár volt a környékből és a pécsi egyházmegyei újság sajtoreferense is részt vett a házibeszélgetésen, hisz nem csak arról akar tudósítani, ami nagy tömegeket mozgat, hanem ahol valami fontos történik az egyházmegyében.

Az előadást egy Júlia Alpokbeli kirándulás ihlette, rendkívül jól felépített szemléletes és „izletes” előadás volt, illusztrációként tönkölybúzából készült illatos házi-sütésű kenyérral kínálták a hallgatóságot.

Mai rohanó életünkben jólesett hallani: fel kell töltődnünk, figyeljünk testünk épiségére is, abban lakik ép lélek, igényes zenét és lelki tartalmakat engedjünk csak be otthonunkba, s az értékrend fontosságát. Ennek illusztrálására az előadás csúcscént egy nagy kövekkel telt üvegbe a maradék helyre kis kavicsokat szórtak. Az üveg már telnek tűnt de végül még egy kupac homokot is bele tudtak tölteni. Így már valóban teli volt. Vajon a mi életünkben melyek a kövek? Mik a kavicsok? Mi a homok? Vigyázzunk, nehogy kiszorítsák az apróbb darabok a nagyobb értékeket.

Szép és több órás tartalmas beszélgetés után tért haza ki-ki otthonába.

„Bizalom” – Oszoli Dénes és Márti szívtémája október 24-én vasárnap reg-

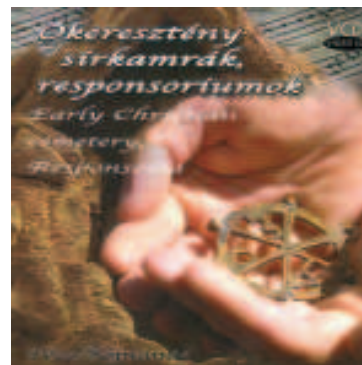
gel hangzott el négy fiatal család jelenlétében Hosszúhetényben Herbert Tamás és Andrea otthonában 9–11-ig a szentmisét megelőzően. A családok lelkesedése, amivel részt vettek a házibeszélgetésen, bizonyítja ismét, hogy érdemes ilyesmibe belefogni.

Az életből vett sok remek példával meggyőzték mindnyájunkat a bizalom erejéről. Szinte hihetetlennek tűnik a mai világban, hogy van olyan fiú, aki szerelmének az édesanya mobilszámát adja meg, arra írhatja üzeneteit, s biztos lehet benne az ifjú, hogy anyukája nem él vissza ezzel.

De igazán Istentől kapjuk a bizalmat, mikor ránk mer bízni egy-egy újabb életet. Mint a mesében: hogyan lesz a bizalom hatására gebéből táltos paripa.

A jelenlévők érzékenyen reagáltak a témára, élénk beszélgetés követte (a házaspáros beszélgetés után) az előadást. A miséről azért talán senki sem késett el...

A vendégfogadás és az előadás is bizonyára emlékezetes lesz a házaspároknak!

Ókeresztény sirkamrák, responsoriumok címmel jelent meg egy multimédiás CD a napokban. A produkció előadója és kivitelezője Haramza László énekművész, aki a három nagy ünnepkörből válogatott gregorián tételek éneklése közben kívánta elvezetni a hallgatót ókeresztény emlékeink világába. Társa volt ebben Cserhalmi Ferenc énekművész. A több száz éves dalok forrása a Liber Usualis. Kontinuitást kíván kifejezni a CD, hiszen a sirkamrák megléte és a gregorián ének mai gyakorlata is feltételezi, hogy folyamatosan élt és él a mai napig a kereszténység, együtt közös kincsünkkel, az imádsággal és a liturgiával. A közös gyökerek megléte által tárul elénk a korai kereszténység világa. A CD végigvezet minket a világörökség szimbólumává vált Krisztogram megtalálásán, és a gregorián ének csodálatos világán. A multimédiás lemez bemutatója 2004. december 9-én 17.00 órakor lesz a Dómműzeumban. Addig is megvásárolható az Ókeresztény Mauzóleumban. A CD megjelenését támogatta a Pécsi Püspökség, Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a Pécs/Sopianae Örökség Kht.

A „Stille Nacht” születése

Alig hisszük, hogy van ember a Földön, akinek – ha karácsonyra gondol – ne jutna eszébe a „Stille Nacht”, a „Csendes éj” bájos dallama.

Idén épp 186 év múlt el azóta, hogy megszületett az ausztriai Salzburgtól vagy 20 km-re eső, a kis Salzach folyó partján levő falucskában, Oberndorfban. Történt ugyanis, hogy az obendorfiak – ahogy évszázadokon át mindig – 1918-ban is a karácsonyra készülődtek, amikor is rémület hallják kántoruktól, hogy „idén nem lesz orgonaszó az éjféli misén”, mert az egerek szétrágták a fújtatót.

Mit se féljetelek – mondta azonban a káplán, bizonyos Joseph Mohr. És nagy hirtelen nekifogott a kántorral, Franz Xaver Gruberrel a munkának. Egyikük írta a szöveget, a másik a muzsikát, és mire Ádám, Éva napjának éjszakáján éjféli misére szólítottak a harangok, finom gitárkísérettel felcsendült a falu apraja-nagyja legnagyobb öröme az új ének, a „Stille Nacht”. A kis templom a XIX. század végén elvitte egy hatalmas árvíz. Csak 38 évre rá került új

istenháza a régi helyére. Ám ezt is „Stille Nacht kápolnának” nevezték. Üvegablakain megörökítve ott a nagy esemény – híres tiroli üvegfestők remek munkája, de a fadíszítmények is neves tiroli faszobrászoktól valók.

212 esztendeje annak, hogy született, harmadik gyermekeként nagyon szűkös viszonyok közt élő édesanyjának, aki műhímmel kereste kevéske kenyerét. Ifjúként jó hangjával ott énekelt a salzburgi Szent Rupert székesegyház világhírű orgonája mellett a nagyszerű kórusban, és később, teológus korában tanulmányainak elvégzését csak jószívű támogatók segítségének köszönhetette.

A „Stille Nacht” pedig, mint a világ talán egyik legszebb, legismertebb karácsonyi éneke 961 szövegfeldolgozással bejárta a Földet, szüntelen hirdetve a betlehemi kis Jézus születését. ■ Rozsnyói Gy.

December, advent

Az év legkülönösebb hónapja. Ekkor vannak a nagyon rövid nappalok, az igen hosszú éjszakák, ideje furcsa hiedelmeknek, lányok kedvest kereső bűbájosságának. Hónap – a 13-i Lúcia-, Luca-nappal, és a Kr. u. 660 körül elhunyt francia Eli-giusnak, Noyen város püspökének emléknapjával, aki korábban aranyművesként sokat fáradozott az aranycsinálás titkának kitudásán. Azóta is patrónusa a mai ötvösöknek.

Találkozunk benne India nagy apostolával, a jezsuita Xavéri Szent Ferencel; a termőriügyes ágakat ilyenkor is kivirágoztató Borbalával; a Tizennegy Segítő Szent egyikével, a Pozsonyi Miskönyvben is említett Ottiliával, a szemfájósok védőszentjével, és Szent Lázárral, a Jeruzsálemben alakult, róla elnevezett lovagrenddel, s Tamással, a hitelennel, aki mégis egész szívvel tudta vállalni: „En Uram, én Istenem!...”

Napja van a Jelenések Könyve nagy profétájának, az apostol és evangélista Jánosnak – róla mondja a hagyomány, hogy „Sasmadár”, a legtisztább emberről is tisztább – se jó, se próféta nem szállt még nála magasabban, és nem látott nagyobb csodatitkokat. Nevét ünnepejük e hóban a XII. századi – „Inkább Istennek, mint embernek engedelmessé” Becket Tamásnak, és az esztendő utolsó napját magának tudó Szent Szilveszter pápának.

És jön 6-án Szent Miklós püspök is, a Mikulás, kinek gyermekkori rigmusaink szerint is „van zsákjában minden jó, cukor, dió, mogyoró...”, továbbá 8-án a Megváltás kedves hajnalhasadása, a Szeplőtelen Fogantatás, a Napba öltözött asszony ünnepe, akiről Gabriel arkangyal azt mondja: „Üdvözlégy malasztal teljes!...” és akit 1622-ben XV. Gergely pápa Immaculata névvel dicsőített.

Végül pedig itt a december 24., a legáldottabb születésnap, melyen az Egyház a betlehemi Gyermeke, Jézus földre lépését ünnepli. Körülötte ott vannak a pásztorok, a Napkeleti Bölcsék, s hatalmát így zengi a 88. zsoltár: „Tied az Ég, Tied a Föld, ... igazság és jog királyi széked alapja!”

Jöttét előzi az adventi négy hét – a szürke ködökkel teli hajnalain, ahogy őseinket is, várnak a roráték, a hajnali misék, és mikor már nagy havak is ropognak a csizmák alatt, és a magányos gyertyák templomablakon átszűrő fényeiben reménykedő lélekkel sóhajunk az égre.

Igen, ezek a roráték misék értetik meg velünk igazán, hogy nem csak a decemberi napok, de valójában egész életünk advent, várakozás a nagy találkozásra, a földi létünk-végi Úrjövetre!

És ha odaborulunk majd megtisztult lélekkel a jászolban fekvő Kised elé, szívünkben béke lesz, olyan, amit nem adhat meg a világ, s örömmel mondhatjuk az angyallal: „Dicsőség, Békesség!...”

■ Rozsnyói György

Szabad-e?

E sorok írója akkor határozta el, hogy rövid kis tépelődését közreadja, amikor egy verőfényes, szép vasárnap délelőtt, hét világi krisztushívő társaságában szentmisét ünnepelt.

Valóban megfogalmazódott ott és akkor a kérdés: Szabad-e ezt így tenni?

Szabad-e a szentmiséhez még akkor is ragaszkodni, ha mások ehhez annyira nem ragaszkodnak?

Szabad-e az égetően nagy paphiány ellenére azt a látszatot fönntartani, hogy tulajdonképpen minden a legnagyobb rendben van?

Szabad-e időt, energiát, erőt, pénzt pazarolni arra, ami a józan ész fényénél szemlélve erősen irracionális?

Szabad-e az áldozópapságnak önmagából a lelkesedést „kiölni”? (Hiszen a misézés mindenáron, nem túlságosan lelkesítő.)

Szabad-e a legszentebből, a legnemesebből, egy lealacsonyított pasztorális eszéköt csinálni?

Szabad-e azt hinni, hogy ha mindenhol van mise, akkor a lelkipásztori ellátás megtörtént?

Szabad-e még akkor is helyettes nyomába eredni, ha az Igeliturgia léte, ténye nagyon-nagyon indokolt lenne?

Szabad-e az Igeliturgiákat csak azért mellőzni, mert „nálunk ilyen még nem volt”?

Szabad-e a misék javára a gyóntatástól és a katekizistól időt elvenni?

Szabad-e a különböző kisközösségek miséjét fenntartani a jelen helyzetben?

Szabad-e egy-egy „lelkipásztori nem” után a krisztushívők különböző csoportjainak megsértődni, vagy nehezeltetni?

Ahogy felszínre törnek a kérdések eszembe jut egy régen hallott rádióbéli riport, ahol a már nyugdíjas Szirtes Ádám színművészt kérték meg, hogy meséljen életéről, pályájáról stb.

Az idős színművész amikor elérkezett a nyugdíjas évek elmondásához, megdöbentő dologról számolt be (megpróbálom idézni): „Az első héten bementem az ABC-be. Láttam, hogy idős emberek számolgatják az aprópénzüket, és próbálkoznak a bevásárlással.

Megdöbentem, mert rájöttem, hogy addig nem voltam kapcsolatban a reális valósággal.

Arra gondoltam, én eddig estéről estére csináltam a művészetet, de kinek? Meg minek? Volt értelme?”

Szabad-e nekünk elgondolkodni azon, hogy milyen kapcsolatban állunk a valósággal?

Szabad-e elgondolkodni a kinek, minek, no és a volt/van értelme kérdéseken?

Nyilván, most megkérdézheti a kedves olvasó, szabad-e egy fiatal papnak ilyeneket írni?

Szabad-e neki okoskodni?

Megnyugtatóként annyit írnék, hogy a jelenlegi iromány célja nem az okoskodás, hanem sokkal inkább az együtt gondolkodásra való felhívás és az útkeresés.

Másrészt a utolsó két kérdésre, valamint az alapkérdésre adott válaszbomban, szeretnék hivatkozni korunk egyik népszerű publicistájára is. Remélem ez a rövid kis hivatkozás, idézet, az „írás” mozzgatórúgójára is rámutat.

Jöjjen tehát az idézet és a válasz: „Én nem tudom...” ■ Dohány Zoltán

December 4–22.

A rendezvénysorozat fővédnöke:

Dr. Szili Katalin az Országgyűlés elnöke

Magyarország egyik leghíresebb, mediterrán hangulatú városában, ahol közel 2000 év óta él a kereszténység, kulturális bemutatókat és adventi vásárt rendezünk 2004. december 4. és 22. között. Megnyílnak a Bazilika millenniumi bronz kapui, melyek – megyéspüspök úr szavait idézve: „hívnak és csalogatnak. A kapu nem lemezből készült, nem elválasztó falként áll előttünk, hanem venyige szőlőlevéllel, terméssel, a románkor szimbolikájában megtalálható állatkákkal, madarakkal.”

A Bazilika megtelik a kultúra jeles képviselőivel, akik az egyetemes és magyar kultúra szebbnél szebb darabjait kínálják. Délutánonként teaházi beszélgetéseket tartunk a Dómmúzeumban. A téren kézművesek kínálják portékáikat, hívogat a forralt bor és a kürtös kalács illata.

A Pécsi Advent 2004 ideje alatt ingyenesen látogatható a Bazilika, a Korsós és a Péter-Pál sírkamra, valamint a Dómmúzeum. Keddtől szombatig délelőtt 11.00 és 12.00 órai kezdettel, előzetes bejelentkezéssel idegenvezető kíséretében tekinthetik meg az említett helyszíneket.

A számos zenei műsor mellett kiállítást rendezünk a Bazilika altemplomában, a Dómmúzeumban és a Kocsis László teremben.

E rendezvénysorozattal nem csak a Bazilikát és annak terét akarjuk megnyitni, hanem az emberi szíveket is, melyek kell, hogy békességet és szeretetet sugározzanak minden jóakarátú és jó szándékú ember felé, hogy a jó jobba, a rossz pedig jóvá válhasson.

A PÉCSI ADVENT PROGRAMJAI INGYENESEN LÁTOGATHATÓK!

(Kivétel a december 16-án 17.30-kor és 18-án 19.30-kor kezdődő hangversenyek!)

December 4., szombat

Bazilika

- 11.00 Szentmise
14.30 Gyárvárosi Szieberth Róbert Általános Iskola Fúvószenekara
karnagy: Maronics Zsolt
Megnyitó:
Mayer Mihály megyéspüspök,
Dr. Szili Katalin a Magyar Országgyűlés elnöke,
Dr. Toller László polgármester
15.30 Siklói Szent Imre Katolikus Általános Iskola
„...és béki ki önmagammal!”
Klaus Kordon: Karácsonyi történet c. művének dramatizált változata
zenével, versekkel
17.00 Kollár Anikó – fuvola
Dr. Kopjár Gábor – orgona
hangversenye
18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában
Altempom
19.00 Adventi gondolatok néhány percben: Rosner Zsolt – káplán
Lovász Irén és Mizsei Zoltán
„Egi hang”

December 8., szerda

Bazilika

- 15.30 Értelmi Fogyatékosok Egyesített Szociális Intézményének
színjátszóköre
„Nagyszínház” betlehemes
Doboszay László: A magyar dal könyve (részlet)
16.30 Szekszárdi Szent József Katolikus Általános Iskola
Tájos Művészeti Tagozatának színjátszó csoportja
Tapsi karácsonya
Dómmúzeum
17.00 Beszélgetés Korzenszky Richárdal,
a Tihanyi Bencés Apátság perjelével
téma: Szent Benedek nyomában
vezeti: Fazekas Orsolya
Bazilika
18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában
19.00 A pécsi Leőwey Klára Gimnázium leánykara
vezényel: dr. Szabó Szabolcs
szólót énekel: Cseke Noémi, Gergely Hajnalika, Makkos Kinga
a PTE Művészeti Karának magánénekes hallgatói:
Szűz Mária köszöntése

December 5., vasárnap

Bazilika

- 8.00, 9.30, 11.00, 18.00 szentmisék
11.00 Székesegyházi Palestrina Kórus, G. P. Palestrina: M. O. Admirabile commercium
(a 5), vezényel: Jobbágy Valér
SZENT MIKLÓS-ÜNNEP GYERMEKEKNEK
15.00 Márkuszinház, Pécs
Betlehemi történet
16.30 Széliklói Együttes: Adventi ének
Szt. István tér
17.45 Adventi gondolatok, gyertyagyújtás – Garadnay Balázs általános helynök
közreműködnek a Művészeti Szakközépiskola fúvósai
Bazilika
18.00 Dómmúzeum
Kegyve János pánsípművész és Bajtala Emese hárfaművész
klasszikus koncertje
„Meghitt pillanatok”
19.30 A Capella Savaria és Cserekyei Andrea hangversenye, művészeti vezető: Kalló Zsolt
Kalló Zsolt, S. Tamás Zsuzsanna – hegedű, Czéh Ágnes – gordonka,
Bertalan Andrea – fuvola, Brandisz Márton – oboa, Ferencsik László – fagott,
Szekendy Tamás – csembaló

December 9., csütörtök

Bazilika

- 15.30 Testvérvárosok Terei Általános Iskola Kiskórusa
Karácsonyi kánonok, megzenésített versek
Karai József: Angyali üdvözlét
vezényel: Taschnerné Sértő Ágnes
15.45 Testvérvárosok Terei Általános Iskola Nagykórusa
vezényel: Tillainé Merácz Ágnes
közreműködik: Taschnerné Sértő Ágnes – zongora
16.00 Alsószentmártoni Szent Márton Óvoda karácsonyi előadása
17.00 PTE Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola tanulói
„Vár minket most egy tiszta szó” – kórusok, dalok, zeneművek
adventi jegyében
Dómmúzeum
17.00 Ókeresztény sírkamrák, responsoriumok című multimédiás
CD bemutatója
bemutatja: Haramza László énekművész
Bazilika
18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában
19.00 Dergez Zoltán adventi orgonahangversenye
közreműködik: Schrampf Mária – ének

December 6., hétfő

Bazilika

- 16.00 Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának
Orff zenekara és Fúvósegyüttese, zenekarvezető: Szóts Annamária
Dicsőség és hála
17.00 Pécsi Református Kollégium Általános Iskolájának kórusa
vezényel: Duchnovszky Júlianna
Pécsi Református Kollégium vegyeskara, vezényel: Hoppál Péter
Dómmúzeum
17.00 Beszélgetés Prof. Dr. István Lajos egyetemi tanárral
téma: Az ünnepek szerepe életünkben, vezeti: Fazekas Orsolya
Bazilika
18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában
MAGYARORSZÁGI NÉMETEK KARÁCSONYA
19.00 Palotabozsok–Mohács–Somberek Ifjúsági Fúvószenekara
vezető: Dobos József
Bólyi Vegyeskar, vezető: Bagányné Máté Márta
Majsi Nőiakar, vezető: Krausz György
Mohácsi Singende Quelle, vezető: Horváthy Lenke
Edelweiß Leánykórus – Palotabozsok, vezető: Martini Márton

December 10., péntek

Bazilika

- 15.00 A Szent Mór Iskolaközpont ünnepi hangversenye
16.30 Köcsky Tibor ifjú tanítványainak hangversenye
orgonán: Gangel Lilla, Merikler Adél, Rippl Dóra, Bolbach Gábor,
Mészégető Balázs
közreműködik: Miskó Anett – cselló
Dómmúzeum
17.00 Beszélgetés Dr. Rihmer István ügyvéddel
téma: Mi a nemzet?, vezeti: Fazekas Orsolya
Bazilika
18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában
19.00 Bóbita Bábszínház
Kék madár – bábjáték zenére

December 7., kedd

Bazilika

- 16.00 Árpád-házi Szent Margit
Katolikus Általános és Zeneiskola irodalmi színpada,
zeneiskolás növendékei és az iskola kórusa:
Adventi hangverseny
felkészítők: Nagy Katalin,
Szabó Anikó,
Csajághy Györgyné
17.00 Az ANK Marlyn Ferenc Művészeti Szabadiskola növendékeinek
és tanárainak karácsonyi koncertje
18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában
19.00 Szamosi Szabolcs tanítványainak adventi hangversenye

December 11., szombat

Pécsi templomok

- 13.00 Adventi templomjárás vezetéssel
Belvárosi templom – Irgalmasrend temploma – Ferences templom
Bazilika
15.00 Játsszóház és ajándékkészítés gyermekeknek a fűtött hittanteremben
a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesülete szervezésében
Dómmúzeum
16.00 Caritas színtársulat: „Várakozás-vágyakozás”
Bazilika
17.00 Eszéki Magyar Népkör Kamarakórusának koncertje
vezényel: Veres Mária, szólót énekel: Ivana Tuskan – mezzoszoprán,
Vereskimpf Mária – mezzoszoprán, közreműködik: Janzsó Ildikó – cselló,
Udvardi Gizella – oboa, Erdélyi Zoltán – hegedű, Erdélyi Dániel – orgona
Dómmúzeum
18.00 Beszélgetés Incze Zsuzsával, az MTV Csellengők c. műsorának
vezetőjével, vezeti: Fazekas Orsolya
Bazilika
19.00 Adventi gondolatok néhány percben: Rosner Zsolt káplán
A Siklói Hegedűegyüttes és a Lenau kórus Adventi hangversenye
művészeti vezető: Zavagyákné Dolgos Éva, karnagy: Agárdiné Hohmann Anett

December 12., vasárnap

Bazilika

8.00, 9.30, 11.00, 18.00 szentmisék

11.00 Székesegyházi Palestrina Kórus

G. Croce: Missa Prima „Sexti toni” (a 5)

vezényel: Jobbbágy Valér

15.00 Játsszóház és ajándékkészítés gyermekeknek

a Bazilika fűtött hittantermében

16.00 Mátyás Király Utcai Általános Iskola Adventi koncertje

„Csengő bongó karácsony”

vezényel: Dr. Vargháné Törtély Zsuzsanna, Pollák Judit,

Kunváriné Okos Ilona

Szt. István tér

17.45 Adventi gondolatok, gyertyagyújtás – Werner Imre kanonok nagyrepóst

közreműködnek a Művészeti Szakközépiskola fűvósai

Bazilika

19.00 Dr. Csanádi László DLA és a Kertvárosi Szent Erzsébet templom

kórusának hangversenye

December 16., csütörtök

Bazilika

17.30 Ünnepi hangverseny II. János Pál pápa tiszteletére

A. Bruckner: Ecce Sacerdos

F. Poulenc: g-moll orgonaverseny

Liszt F.: Bevezetés – „Rorate coeli desuper”

Az Egyház alapítása – „Tu es Petrus”

részletek a Krisztus-oratóriumból

Kodály Z.: Budavári Te Deum

közreműködik: Kuti Ágnes – szoprán, Várhelyi Éva – alt,

Codeluppi Alessandro – tenor, Szécsi Máté – basszus,

Szamosi Szabolcs – orgona

Pannon Filharmonikusok, Janus Pannonius Szimfonikus Zenekar

Bach Énekegyüttes, karigazgató: Lakner Tamás

Pécsi Kamarakórus, karigazgató: Tillai Aurél

Bazilika Mozart Kórusa,

karigazgató: Szamosi Szabolcs

vezényel: Hamar Zsolt

Belépés csak meghívóval!

Kérjük, hogy a rádióközvetítés miatt a kezdés előtt 15 perccel foglalják el helyeiket!

December 13., hétfő

Bazilika

15.30 Koch Valéria Óvoda

Karácsonyi történet

felkészítők: Gallyas Mónika, Nichterné Ruppert Kinga

16.00 Koch Valéria Gimnázium

Karácsonyi hangulat

Christkindl

felkészítők: Harciné Nyéki-Takács Andrea, Engländerné Hock Ibolya

17.00 PTE. 1. sz. Gyakorló Általános Iskola Campanella Gyermekkora

– Lovasi András

Campanella karácsony Lovasi Andrással, karnagy: Schöber Tamás

Dómmúzeum

17.00 Beszélgetés Jókai Annával

téma: Hogyan teremtsük meg spirituális létünk alapjait?

vezeti: Fazekas Orsolya

Bazilika

19.00 Erdélyi Zoltán és családjának adventi hangversenye

Dómmúzeum

19.00 Hírös Pannónia Régizenei Együttes

Adventi koncertje: „Ó, dicsőült szép kincs”

December 17., péntek

Bazilika

15.15 Felsővámház Utcai Általános Iskola

„S elkünköl a szent karácsony / Ne szálljon el soha sem.” (Kováts Károly)

kórusvezetők: Fenyvesiné Bolla Smiljana, Vadász Istvánné

16.00 Apáczai Nevelési és ÁMK Művészeti Iskola növendékei, kiségyüttese,

kamaracsoportjai

17.00 Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium vegyeskara és irodalmi színpada

„Csendes éj” – rendező: Dr. Tóth Károly, karnagy: Kertész Attila

Dómmúzeum

17.00 Beszélgetés Szvacsekne Jahn Margittal, a „Fogd a kezem” Alapítvány

vezetőjével, téma: Sérülten is egészségesen, vezeti: Fazekas Orsolya

Bazilika

19.00 A Pécs-Baranyai Kórus és Zenekari Szövetség Adventi Koncertje

a Magyar Kórusok Napja és Kodály Zoltán születésnapja tiszteletére:

Mátyás Király Utcai Általános Iskola Nagykorusa, közreműködik:

Horváth Judit – orgona, vezényel: Kunváriné Okos Ilona; Kodály Zoltán

Gimnázium Bartók Béla Leánykara, vezényel: Kertész Attila; Mohácsi

Bartók Béla Vegyeskar, vezényel: Hoppál Péter; Pécsi Kamarakórus,

szólót énekel: Komáromi Alíz, közreműködik: Dr. Kojár Gábor – orgona

vezényel: Tillai Aurél Liszt-díjas karnagy

December 14., kedd

Bazilika

15.15 Szieberth Róbert Általános Iskola Nagykorusa és Kicsinyek Kórusa

vezényel: Dubóczki Klára, Dobosné Pintér Petronella

16.00 Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának Laudate kórusa

Szép könyörgés – karnagy: Nagy Ernő

HORVÁT KARÁCSONY

17.00 Miroslav Krleža Óvoda: „A mi karácsonyunk”

Miroslav Krleža Iskola Diákotthonának műsora

18.00 Horvát nyelvű szentmise a Bazilikában

a szentmisét dr. Marin Srakic, djakovói megyéspüspök celebrálja

közreműködnek: August Senoa Asszonykórus,

Pogányi Menyecskekórus,

Kökényi Matusek László Vegyeskórus

orgonán kísér: Poszavac Anna

19.00 A zágrábi LADO Horvát Állami Néptánc és Énekegyüttes

népi karácsonyi énekekből összeállított koncertje

igazgató: Ivana Lusic

művészeti igazgató: Ivan Ivancan

karnagy: Drazen Kurilovcan

December 18., szombat

Bazilika

13.00 Az esti előadás nyilvános főpróbája

Pécsi templomok

13.00 Adventi templomjárás vezetéssel

Mindenszentek temploma – Ágoston téri templom – Lyceum templom

16.30 Pécsi Gospel Kórus

Afrikai és amerikai eredetű spirituálék, gospelek

karvezető: Árvai Dániel

Dómmúzeum

19.00 Dr. Borhidi Attila botanikus, ökológus, egyetemi tanár,

az MTA rendes tagja „Békében a természettel” című előadása

Bazilika

19.30 Oratórium-béret II.

Beethoven: Missa Solemnis

Pannon Filharmonikusok

vezényel: Hamar Zsolt

közreműködik: Váradi Marianna, Megyesi Schwartz Lúcia,

Codeluppi Alessandro, Kovács István, Nemzeti Énekkar,

karigazgató: Antal Mátyás

Belépődíjas rendezvény!

December 15., szerda

Bazilika

15.00 B. M. Ö. Fogyatékos Személyek Otthona, Bóly

Betlehemes játék

felkészítő: gyermekotthon foglalkoztató csoportja

16.00 Koch Valéria Általános Iskola alsó tagozat

Regölés, karácsonyi játékok

felkészítők: Berta Erzsébet, Jeránt Györgyné, Takács Éva

Koch Valéria Általános Iskola felső tagozat

Herbergssuche

felkészítő: Bechtel Helmut

17.00 Janus Pannonius Gimnázium és Szakközépiskola leánykara,

fiúkara, szolistái

karnagy: Kotáncziné Vajda Ildikó

Dómmúzeum

17.00 Beszélgetés Esztergár Pállal

(a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend tagja)

téma: Édesapám emlékei Pécs városáról

vezeti: Fazekas Orsolya

19.00 A december 16-i ünnepi hangverseny

nyilvános főpróbája

December 19., vasárnap

Bazilika

8.00, 9.30, 11.00, 18.00 szentmisék

11.00 Székesegyházi Palestrina Kórus G. P. Palestrina: M. O. sacrum convivium (a 5)

vezényel: Jobbbágy Valér

15.00 Játsszóház és ajándékkészítés gyermekeknek a Bazilika fűtött hittantermében

15.00 Csapkafa – Solyom Katalin Jászai-díjas színművész gyermekműsora

Cserkúti Templom

15.00 A Tabulatúra Régizene-együttes adventi koncertje

„Mind a gyertyák vígan égnek...”

Bazilika

16.00 Gregorián énekek, responsoriumok és himnuszok

Haramza László – énekművész, Cserhalmi Ferenc – énekművész

Közreműködnek a Szent Mór Katolikus Általános Iskola diákjai

17.00 A Canticum Pécsi Női Kamarakórus adventi koncertje

Szt. István tér

17.45 Adventi gondolatok, gyertyagyújtás – Mayer Mihály megyéspüspök

közreműködnek a Művészeti Szakközépiskola fűvósai

Bazilika

19.00 Király Csaba Liszt-díjas orgona-, és zongoraművész adventi hangversenye

Jótekonysági koncert a Bazilika orgonájának felújításáért!

December 20., hétfő

Bazilika

15.30 Dombóvári Szent Orsolya Rendi Katolikus Általános Iskola
Szent család köszöntése – betlehemes játék, karácsonyi népzene
felkészítők: Dr. Pomsárné Kovács Ágnes, Pápai István

17.00 Kolinda Művészeti Iskola hangversenye
„Adj Isten minden jót
Áldj meg itt minden lakót...”

Dómmúzeum

17.00 Beszélgetés P. Sajgó Szabolcs S. J. atyával
téma: „Hit és igazságosság”, avagy Jézus Társaságának apostolkodása
vezeti: Fazekas Orsolya

Bazilika

18.00 Szentmise a Corpus Christi kápolnában

19.00 Köcsky Tibor orgonahangversenye
közreműködik: Köcsky Balázs – fuvola

December 21., kedd

Bazilika

17.00 Pécsi Mecsek Kórus és szavalói
„Adventi ének”
rendező: Papp Enikő
vezényel: Kertész Attila

18.00 Szentmise
a Corpus Christi kápolnában

19.00 Adventi koncert
Kiss Boglárka – fuvolaművész (Los Angeles, USA)
Robert Thies – zongora- és csembalóművész (Los Angeles, USA)
Erdélyi Zoltán – hegedűművész
Várdai István – gordonkaművész
közreműködik: Huszics Ibolya – csembaló

20.00 Barokk zenés advent
Pécsi Ifjúsági Ház Vonószekera
közreműködők: Z. Tóth Eszter, Bartha Noémi – hegedű,
Szakács Viktória – gordonka
koncertmester: Horváth Ferenc
vezényel: Győri Kornél

December 22., szerda

Bazilika

17.00 Somogyi-Tóth Dániel (Lehotka Gábor tanítványa) orgonakoncertje
és légifotóalbumának könyvbemutatója
közreműködik: Tompa Akos – trombita

19.00 Balatoni Wisinger Mátyás: Band der Liebe – ösbemutató
Komlói Pedagóguskórus
vezényel: Dr. Szabó Szabolcs
közreműködik: Koch Valéria Általános és Középiskola gyermekkara,
kórusvezető: Halmi Gábor,
Szamosi Szabolcs – orgona

Állandó programok

6.00 Hajnali szentmise a Bazilikában, utána agape a Kocsis László teremben

10.00–16.00 Ingyenesen látogatható a Bazilika,

a Péter-Pál és Korsós sírkamra és a Dómmúzeum

12.00–19.00 Kézművesvásár és finom falatok a Szent István téren.

Az Altemplomban „A Pécsi Egyházmegye betlehemei”,

a Dómmúzeumban képzőművészeti kiállítás tekinthető meg.

Kiállítók: a Pécs-Baranyai Művészek Társasága tagjai közül:

H. Barakonyi Klára képzőművész, K. Krawczun Halina keramikumművész,

Keményfi Gábor keramikumművész, J. Móker Zsuzsanna keramikumművész,

Csille Márti nemezes iparművész, Jegenyés Diána szobrászművész,

Jegenyés János üvegtervező iparművész, Ritecz Szilvia keramikumművész,

valamint Pongrácz Éva és Jegenyés Jusztina üvegműves.

A Dómmúzeum földszintjén a MIOK József Nádor Szakképző Iskola

növendékeinek munkáiból válogathatnak.

December 11-től

9.00–13.00 A Kocsis László teremben Bublik Róbert természetfotó kiállítása látogatható.

Kedd-től szombatig

11.00–12.00 Ingyenes idegenvezetés a Bazilikában, a Péter-Pál és a Korsós sírkamrában,

csoportoknak előzetes bejelentkezéssel, tel.: 72/ 510-891, 510-883

Találkozás a Bazilika bejáratánál.

**Luca-napi varázslatok: 2004. december 11–12–13. – Dominikánus Ház, Színház tér
A Pécsi Kulturális Központ rendezvénye, információ: 72/336-622**

Rendező:

Pécsi Püspökség

Pécs M. J. Város

Pécs/Sopianae Örökség Kht.

Támogatók:

Dunántúli Napló

e-on

T-Mobile

Magyar Posta

Magyar Turizmus Rt.
www.itthon.hu

Mecseki Erdészeti Rt., Baranya Megyei Önkormányzat Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Bizottsága,
Pannon Volán Rt., Történelmi Parkfenntartás, Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara,
Remény Rádió, Pécsi Extra Hírek, Hetedhétátár, Pécsi Panoráma, Pécs TV, www.pecsinapilap.hu

Helyszínek: Péter-Pál, Korsós sírkamra – Szent István tér; Dómmúzeum – Káptalan u. 8., tel.: 72/215-985

Látványterv: Medvegy Gabriella építész, Gulbert Lili építészhallgató

Információ: Püspöki Programiroda, tel.: 72/510-891, 510-883

www.pecsiadvent.hu, www.pecs.hu, www.deldunantul.hu/pecsiadvent/
www.pecs.egyhazi.hu

Az idegenvezetést és a hostess-szolgálatot a Pécsi Kereskedelmi, Idegenforgalmi
és Vendéglátó-ipari Szakközépiskola diákjai végzik.

Felelős kiadó: Eckert Józsefné

Szűz Mária tisztelete és advent az Eucharisztia évében

„A fejsze már a fák gyökeréhez ért: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely jó gyümölcsöt nem terem.”

(Mt 3,10)

II. János Pál meghirdette az Eucharisztia évét. Egyházi évünkben újra és újra előkerül az Oltáriszentség tisztelete. Most arra szánjuk az évet, hogy Élő Kenyérre váljon bennünk az utolsó vacsora csodája. Keresztény kötelességünk vinni ennek örömhírét. Tanárként elsősorban a gyerekek világába.

Októberben, Zárdatemplomunkban csütörtökönként litániánkat az Oltáriszentségről mondtuk. Pénteken a világosság rózsafüzért, melynek negyedik titkát külön hangsúlyoztuk.

Volt ének és sok magyarázat. Gyermekközpontú imádságot tartottunk, hogy értsék és (így) érezzék amit mondanak.

Nagyszüleink ezen erőforrásai mintha kiveszőben lennének. Októberben és májusban alig látni fiatal, aki litániát és rózsafüzért mond. És nem lehet mindent az időhiányra fogni. Nálunk valami elindult, vetünk, nem mi aratunk, de erőt ad, hogy a növekedést láthatjuk.

Isten kegyelméből, aki a gyümölcsöt érleli bennünk.

Az Eucharisztikus Kongresszusra (1938) a rend nővérei nagyon szép zászlókat hímeztek. Az egyiket kitet-

tük aulánkban, Árpád-házi Szent Margit szobra mellé. Olyan ritkán látnak ilyet a gyerekek. Most látják, reméljük fohászt is „előcsal” belőlük. (pl. Jézus, aki az Oltáriszentségben jelen vagy, segíts szeretnem az osztálytársaimat... Segíts a gyónásaimban... Segíts a tanulásban...)

Vége az évközi időnek, új liturgikus időszak következik, ami az egyházi év kezdete is.

Advent van. Új szín a templomban, minden megújul.

Szeretnénk, ha hagyományainkkal vallási gyakorlatainkkal együtt alakulna a szívünk is.

Nagytakarítás, nagy bevásárlás... A téli sötét, csendes estéket bevilágítják a csillogó kirakatok, utcai forgatag... mintha már most karácsony lenne.

Az utcán gyermekeink adventben is karácsony fényét kapják. Bűnbánat, készület nélkül. Félünk a csendtől, félünk magunkkal lenni, a magunk szívét szemlélni. Pedig a Szent Család ott keresi szállását. A gyermek Jézus ott vágyik megszületni. A szívünkben kell először jászolt készítenünk.

Egyszerűt, tisztát, ahogy a Kisbábohoz illik. Sőhajtozunk a bűnös világ miatt.

Magunkban béke van? „Bent. Csend. A béke itt kezdődik...” (Reményi Sándor)

Legédesebb gyümölcsjeink közé ez tartozik.

Aki a gyermekekre igazán figyel, és egészen velük van, átérzi a zsoltáros szavait:

„Kisdedek és csecsemők ajkán zengedez dicsegetet ellenségeiddel szemben, hogy elnémíts ellenséget és lázadót.” (Zsolt 8,3)

Zengjünk éneket, csendesen, mint édesanya a bölcsődalt. Magunkat adjuk a dallal, jócselekedeteinkkel, hajnali misékkel, lemondásainkkal.

Iskolánkban (Árpád-házi Szent Margit Katolikus Általános és Zeneiskola) szeretnénk együtt készülni karácsony titkára. Adventben minden csütörtökön 7.15-től 7.45-ig szentségimádást tartunk Zárdatemplomunkban. Első alkalom december 2-án lesz.

Mindenkit szeretettel várunk, aki igaz tartalommal igyekszik készülni!

Közösen romboljunk és építsünk, ne magányos vándorként.

Lehetne adventi fogadalmunk Lukács evangéliumának két verse: „Töltsenek föl minden völgyet, minden hegyet és halmot hordjanak le. Ami egyenetlen, legyen egyenessé; ami göröngyös, legyen sima úttá; s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét.” (Lk 3,5–6)

■ Lónárdt Edit

„Uram, kihez mehetnénk?”

(Jn 6,69)

A Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskolán nappali és levelező tagozatos képzésben hittanár és lelkipásztor jelölteket képeznek. Sokan gondolják, hogy ez a főiskola „magánügye”. Ebben tévednek, hiszen a főiskola tevékenysége szorosan kapcsolódik az egyházmegye munkájához: a végzett hallgatók egy része itt keres munkát, vagy az egyházmegye papja lesz.

Azok közül, akik az Egyházmegyei Teológiai Tanfolyamot már korábban elvégezték, vagy főiskolánknak jelenleg is nappali vagy levelező tagozatos hallgatói, már többen a hitoktatás területén tevékenykednek. A levelezős képzés szolgáltatta az ürügyet ezen írás elkészültéhez. Még pontosabban a tanítási gyakorlatok. Sok tiltakozás és morgolódás előzte meg a tanítási gyakorlatokat, mert a hallgatók „ellenőrzésként” gondolták el és csak a „rettenetes véget”, a „szürös szemű ellenőrt” és a elmarasztalást sejtették mögötte. Ezért igyekeztek is elkerülni, hivatkozva sok éves gyakorlatra, az utazás nehézségeire és egyebekre. De mi nem engedünk.

Hogy miért? A hittanároknak ma kevés lehetősége van szakmai továbbképzéseken való részvételre. Minden más tantárgyat tanító pedagógusnak hét évente meg kell újítania a diplomáját egy továbbképzés keretében. Ez kínál lehetőséget arra, hogy tudását felfrissítse, megismerje szaktudománya, a pedagógia és a pszichológia korszerű felismeréseit. Erre szükség van a hittanároknak is. Ezt írták le a II. Vatikáni Zsinat atyái és ezt tanítja II. János Pál pápa is a hitoktatásról szóló körlevelében (Catechesi tradendae).

Csak gondoljuk el, mit szólnánk akkor, ha egy orvos az általános iskolai biológia tankönyvre hivatkozva írná fel nekünk a pirulákat és kenőcsöket. Gyorsan magára hagynánk a tudományával együtt, és keresnénk valakit, akinek a szakértelmében megbízhatunk. Így van ez a hittanárral is: tudása nem lehet egyenlő a tankönyvek anyagával, az egyszer megszerzett pedagógiai és lélektani ismeretek egyre halványodó emlékeivel. Az egyházmegye hittanári számára jelenleg a levelezős képzés a leghosszabb és legszélesebb körű szakmai továbbképzés. A tanmenetben teológiai tárgyak és a kapcsolódó pedagógiai és műveltségi tárgyak kaptak helyet. A teológiai tárgyak nagy száma riasztónak tűnik és gyakran maguk a hallgatók fogalmazzák meg, hogy a „tanításban nem tudják használni”. És minél többen mondják, annál inkább szorgalmazunk kell a továbbképzést. A hittani tudás hiányossága lehet az egyik nagy akadálya a felnőtt katekézis szélesebb elterjedésének.

A gyermekek katekézise kapcsán már sokkal könnyebb értekeket kiemelni. Sok hitoktató foglalkozik gyerekekkel, jó néhányan többszörös tanárok, a hittanórákon kívül is szerveznek programokat, amelyek nem csak a gyermekeket, hanem családjaikat is megszólítják.

A tanári munkához sok fantázia, játékoság és tudatosság kell. Ezt nem lehet tanítani, erre semmilyen továbbképzés nem vállalkozhat. De arra igen, hogy felhívja a figyelmet és szorgalmazza az egyéni munkát. A pedagógia elveket, lehetőségeket, ötleteket mutat be, amelyekre a tanár a nevelés folyamatát építheti, miközben a tanítványait is megismeri. „Kész” hittanórát nem lehet vásárolni, azt minden tanárnak magának kell „megfőznie”. Valljuk be, sok sótlan hittanórát tartottunk már... Talán elfelejtettük Jézus mondását: „Ti vagytok a föld sója.” (Mt 5,13) Ne bízzuk el magunkat. Nem mi, hittanárok vagyunk a só, hanem a Jézust követők, tehát tanítványaink is. Vajon így neveljük őket?

A főiskola a megkezdett munkát folytatni akarja. Rövidebb, tematikus képzések szervezésével; tehetséges, képzett hittanárok bevonásával; olyan alkalmak szervezésével, ahol a hittanárok megoszthatják egymással ötleteiket és nehézségeiket (nem „panaszdelután”). És a nagy álom: egy közösség, ahol a város hittanári katekézis formájában saját hitükön munkálkodhatnak, és közösen imádkozhatnak tanítványaikért és szolgálatuk eredményességéért.

■ Sipos Edit

Helyesen a Szentháromságról

A *Jó Hír* novemberi számában „Az Atya és a Fiú kapcsolata” című lelkiismereti írás Anthony de Mello egy minitörténetével magyarázza a szentháromsági személyek közötti kapcsolatot. Ez a kis párbeszéd eredetileg ugyan az Isten és az ember közötti viszonyt próbálja magyarázni (súlyosan eltérve a keresztény tanítástól, amire mindjárt visszatérek), de a cikk szerzője ebből érti meg az Atya és a Fiú közötti kapcsolatot is, ami eszerint olyan, mint „a nap és fénye, az óceán és a hullám, az énekes és a hangja”, „nem egy, de nem kettő”.

Szerencsétlen, rossz hasonlat. Fizikai oksággént írja le a személyek közötti viszonyt, úgy akarja állítani az Atya és a Fiú egységét, mintha a Fiú az Atyának csak egy megjelenési formája lenne. Ez a cikkben említett ariánus eretnekséghez képest a ló másik oldala: szabellianizmusnak, illetve modalizmusnak nevezzük, és épp annyira helytelen megközelítése a Szentháromságnak, amennyire Áriuszé.

Korunk világképét nagyon megfertőzte a monizmus („minden egy”), tehát az a gondolkodás, amely nem tud reális különbséget tenni Isten és a világ között. Ez itt visszahat a Szentháromság elgondolására is. Hitünk háromszemélyű egyetlen Istenről beszél, és ebben ugyanolyan lényeges állítás Isten egyletlensége, mint az Atya, a Fiú és a Szentlélek személyi különbsége.

Ugyanilyen fontos tanítás a Teremtő és a teremtmények reális különbözősége, amiről Anthony de Mello kétértelmű módon beszél, amikor azt írja, hogy Isten és az ember között nincs távolság, Isten és én „nem egy, de nem kettő”. Ezt a homályos megfogalmazást nem lehet máshogy érteni, mint hogy a különbség csak látszólagos. Ez súlyos hittani tévedés, amiből komoly torzulások származhatnak.

Mielőtt erre kitérnék, a példaként János evangéliumából felhozott szöveggel kapcsolatban csak annyit jegyzek meg, hogy az Atya és a Fiú egysége, kölcsönös egymásban léte itt nem a személyük azonosságáról, hanem kettejük akarati egységéről szól: a világ azért tudja elhinni, hogy Jézust valóban az Atya küldte, mert Ő és követői az Atya akaratával összhangban cselekednek.

Miért fontos tehát a különbségtétel az Atya és a Fiú személye, illetve a Teremtő és teremtményei között? Isten a szeretet teljessége: ma ezt a szeretetet sokan mindent átható erőként, kozmikus energiaként fogják fel, amely betölti a világegyetemet, benne minden teremtményt, így az embert is. A szeretet, ha így fognánk fel, nem tettek kérdése lenne, nem az egyik személy áldozata a másikért, sok esetben lemondás önmagunkról, hanem a bennünk levő pozitív energia kisugárzása. Így az ember csak azt adná ki magából, ami istenként benne van. Mivel különbségünk csak látszólagos lenne, nem egy másik szeretnénk, csupán a bennünk élő lélek szeretné önmagát egy másik emberben. Ezzel saját személyünk sem lenne valóságos, nem lenne szabad akaratunk, nem volna se jó, se bűn, tehát felelősség sem, nem volna értelme annak, hogy Isten Fia valóságosan feláldozza magát értünk, és persze nem lenne értelme a feltámadásnak sem: halálunkban megszűnne látszólagos különbségünk Istentől, beleolvadnánk a nagy egészbe, és ezzel kész is.

Amikor keresztényként azt állítjuk, hogy Istenben három valóságosan különböző Személy alkot egyetlen lényet, azal azt akarjuk mondani, hogy Isten szeretete is valóságos: nem valamiféle pozitív energiaszint, hanem személyek közötti tökéletes öntadás. Amikor azt mondjuk, hogy az embert önálló, magától különböző személynek teremtette meg Isten, azzal azt állítjuk, hogy Isten irántunk való szeretete is valóságos: nem olyan, mintha egy tükörben nézegetné önmagát, hanem olyan, mint a szülő szeretete a gyermeke iránt.

Vigyázzunk hát az ilyen lelki bulvárirodalommal, amelyet Anthony de Mello is képvisel. Könnyen emészthető, tetszetős történetecskéi sokszor csak féligazságok, vagy még azok sem.

■ Czigliányi Zsolt

Néma könnyek, csendes jajszavak

Advent van, várakozunk a betlehemi kisdedre. Hamarosan fellobban a kis gyertyák fénye szentestén a fenyőfán. Az apró fénypontok fűzérének világossága átterjed szívünkre is, és újraéljük régvolt karácsonyok emlékeit. Lehetnek azok szomorúak vagy szépek, szólhatnak háborúról, nyomorról, durvaságról, vagy éppen csendről, békéről és szeretetről, mindarról, ami napjainkat körbefonta. Persze nem csak az ünnepe idején, hanem máskor is, de, amit átéltünk, mindig ilyenkor tört ránk összesűrítve. Akármilyen képek tolnak is elénk a múltból, közöttük mindenképen a szeretetet, s a család és az otthon melegét keressük. De sokan vannak, akik hiába kutatnak ilyen emlékek után!

Az egyik vasárnapi televízió-műsorban újra felbukkant Simek Kitti. Ismeretes: ő volt az, aki bő két évvel ezelőtt, 14 éves korában, pisztollyal közelről fejbe lőtte alvó nevelőapját. Nem bírta tovább elviselni a „családfő” sok-sok év óta tartó zsarnokoskodását. Az eset napokon át szerepelt akkor a rádióban és a bulvárlapok címlapján, és véleményt csikart ki az emberekből. Egyesek hőst, mások gyilkost kiáltottak. Egyesek mentséget kerestek a kislány tettére, mások elítélték azt, s kiváltképp az iránta rokonszenvet keltő médiatálatást. Mert lehet magyarázatot találni egy gyilkosságra, de mentséget nem. Csak az államfői kegyelmi jog gyakorlása adhat most valamiféle „felmentést” a több éves börtönbüntetésre ítélt, időközben már gyermekét váró Kittinek. Mégis, ki a bűnös – kérdezik sokan – és ki az áldozat ebben és az ezernyi más, szerencsére többnyire kevésbé véres, de azért hasonló történetben?

A lakásokban dúló agresszivitásra van itt egy kulcsszó, egy kifejezés, melynek használata és értelmezése reményt keltően terjed. „Családon belüli erőszak” – erről beszélnek civilek, segíteni akaró szervezetek, és felelőséget viselő közéleti személyiségek. Megdöbbenőek az ide vonatkozó statisztikai adatok. Nálunk az erőszakos bűncselekményeknek közel fele az otthonok biztonságosnak vélt falai mögött történik, ahol legtöbbször a nő, vagy a még esendőbb gyermek a szenvedő alany. A családi köteléken belüli brutalitás következtében minden harmadik napon meghal valaki, közöttük minden héten egy feleség (élettárs), minden hónapban egy gyermek az áldozat. Ősi hagyománya van e vidéken a patriarchális családfői hatalomnak, annak a férfiúi szemléletnek, hogy ha bezárom magam mögött az ajtót, azt teszek az enyéim-

mel, amit akarok. A rend érdekében a fizikai erőfölényt naponta érvényesíteni kell – a családok jó részében ma is ez a módi. Még a közvélekedés is erősíti az ilyen gondolkodást: mondják, egy-két pofon nem a világ. Rádásként a gyermek- és asszonyvédelemhez kívülről jövő ökölcsepások is társulnak, mint például a fiatalokat roncsoló kábítószervilág története és az egyművek közötti párkapcsolatokat legalizáló törekvések. Egyszer erősebben üt a reklámbevételekre orientált média is, mely kizárólag gondolkodás nélküli, deréktól lefelé tárgyiasult létben láttatja a „trendi” nőt. Hol vagyunk már attól, hogy egy asszonyt elsősorban mint anyát, s mint a család összetartó, szeretetet sugárzó erejét ismerje el a társadalom?

A magyar hölgykoszorú az első újkori pofont akkor kapta, amikor a Párt kihajította tagjait a családból a munkahelyekre, önként vállalt kommunista szobatra, amikor belőlük – az egyenjogúság jelszavával – marós, esztergályos, csillés és traktoros lányokat nevelt. Frissebb társadalmi „élmény” az alanyi jogon járó családi pótlék és a gyes (vagy gyed) megszüntetése, a gyermekfelnevelés, iskoláztatás költségeinek egékbe szökése.

Szétesett immár a hagyományos, békés családmódel, érzelmileg is. Hiszen olyan szülők nevelnek utódokat, akik már maguk sem láttak igazi családot és szülő mintát, sőt megszokták, hogy hogyan kell megalázóan beszélni otthon az asszonnyal, hogyan kell szeretetlenül bánni a kisemberekkel, s azt, hogy a lakásajtó mögött büntetlenül lehet garázdálkodni. A védtelen és felkészületlen gyermekekre még rázúdul a monitorról a nap minden óráját elárasztó erőszak kép, s akkor már csak egy lépés az ő általuk is elkövetett agresszió. Hol keressük a vétkeseket a politika, társadalom, korszellem alkotta hosszú láncolatban? Ki a bűnös, és tulajdonképpen ki az áldozat? Sok ponton kellene beavatkozni, hogy elejét vehessük a kisiklott családok tragédiáinak.

Külön baj, hogy az agyonkínzott hitvesek a végsőkig hallgatnak. A szörnyűségről, a kiszolgáltatottságról, a reménytelenségről, a szegényről nem beszélnek, soha, sehol, senkinek. Legfeljebb akkor, ha fröccsen a vér, vagy a férj készül bevezetni felcseperedő lányukat a szexuális élvezetek birodalmába. Pedig már az az állapot is elviselhetetlen, amikor nem tudják, hogy szabad-e egyáltalán megszólalni, és mit szabad szólni a férfiember jelenlétében? És amikor megteszik az első lépést, mellyel segítséget kérnek, akkor kez-

dődik az igazi kálvária az anyák és gyermekeik számára. Hiszen nem tudnak hová menni, s továbbra is egy fedél alatt kell élniük a gorbombáskodással.

A magánélet ugyan szent, de van egy határ, amelyen túl a gyengébb félnek valahonnan védelmet kell kapnia. Ezért káros a néma tűrés. Nem szabad és nem érdemes a végletekig takargatni a szennyest. Nincs egy nyugodt perce senkinek, testileg-lelkileg tönkremegy az egész család, s az egyszer csak fékezhetetlenné váló indulat akár gyilkos fegyvert is ad Kitti és sorstársai kezébe. Elsőként a közvéleményt kell formálni: tudatosítani, hogy nincs olyan körülmény, mely az ököljogot elfogadhatóvá teheti. Másodszor jogi eszközöket kell az állam kezébe adni. Épp a társadalom ébredése és állásfoglalása adhat felhatalmazást a vétkesek büntethetőségére és az áldozatok védelmére.

Bíztható reménysugár, hogy a családon belüli erőszak tényét már elfogadták parlamenti döntéshozóink, és azt is, hogy a jelenség nem magánügy. Az alapvető emberi jogok és a társadalom elemi érdekei közfigyelmet érdemelnek. Nem tűrhető tovább, hogy gyakran épp az ütlegetek elszennvedőket vonják felelősségre és nem a hatalmaskodó támadót. Nem tűrhető, hogy egy feljelentés nyomán az évekig elhúzódó perek ideje alatt a bántalmazottak kiszolgáltatottak maradjanak. Bizony nem ritka, hogy az asszonyok mindenüket hátrahagyva anyaotthonban húzzák meg magukat, akár több gyermekükkel együtt, míg addigi közös otthonukat a brutális élettárs bitorolja tovább. Sem erkölcsi, sem biztos törvényes védelem nincs. De talán most már lesz. Úgynevezett távollattási rendelkezést készítenek alkotni a törvényhozók, mely jogi úton hatósági beavatkozásra ad majd lehetőséget: kitiltja a közös lakásból a bűnelkövetőt, aki – meghatározott ideig – sehol, semmilyen formában nem zaklathatja „övéit”.

Addig is, figyeljünk a néma könnyekre, a csendes jajszavakra. Várjuk a karácsonyt, és keressük a boldogságot. Gondoljunk: a valódi szeretet nem velünk született képesség, hanem átélt helyzetekből fakadó hosszú tanulási folyamat eredménye. Segítsünk, mutassunk követendő mintát. A betlehemi jászok szívünket melengető, békésen sugárzó fényében vegyük körül a barátságos otthonra, igazi, energiát adó családi fészekre vágyókat, és fogjuk le a durva lelkűek kezét. Ennél nemesebbet, emberibbet nem tehetünk.

■ Dr. Schmidt Pál

Interjú Nagy Gáspárral

„Nincsenek lehetetlen helyzetek, ahonnan a szeretet ne tudna kiemelni bennünket”

**Nagy Gáspár költő jelenleg a Magyar Katolikus Rádió kulturális műsorainak a főszerkesztője. Utóbbi években megjelent kötetei: Tudom, nagy nyári délután lesz, Szabadra-bok, Hullázmzó vizeken keresztül, Húsz év a kétezerből, Amíg fölragyog a jászol, Ezredvöl-tő sűrű évek. Rónay László elemzése szerint: „Nagy Gáspár a mai magyar líra egyik legkarakterisztikusabb költője. Líráját átszövik a szentírási motívumok, a haza szereteté-
nének és féltésének érzését is Krisztus tanításával szembesíti, s Jézus életéből vett mo-tívumokkal ábrázolja az áruást és a hitehagyást.... Bár jó néhány versében érezni a mo-demiség hatását, inkább a nemzetiféltő költők örököse, akik a pusztulás fantomjaival szembesülve a megmaradás és a tisztultabb jövő elkötelezett szószólói voltak.”**

– Munkásságát díjakkal, kitüntetésekkel is elismerték: József Attila-díj, Nagy Imre-emlékplakett, Kölcsey-díj, Balassi Bálint-emlékkard, Kossuth-díj. Művei nemzeti keresztény elköteleződésről tesznek tanúságot. Mi az, ami erőt adott ehhez a kiálláshoz?

– Az ember a hitet elsősorban a Jóistennek köszönheti, aki a körülményeket képes úgy alakítani az életünkben, hogy a hitet a családból, környezetünkben meg is kapjuk. Egy nyugat-dunántúli kis faluból származom, mélyen hívő katolikus családból. Az őseim, amennyire vissza tudom vezetni, mind templomba járó, bibliai emberek voltak. A legnagyobb hatást anyai nagyanyám gyakorolta rám, aki csodálatos öreg néni volt, rengeteget forgatta a Bibliát. Tőle hallottam rengeteg imádságot, és láttam a buzgóságot, ahogyan énekelt, imádkozott. A szüleim ministrálni küldtek el, a plébános úr sokat foglalkozott velem, az ő javaslatára kerültem tanulni Szent Márton hegyére, Pannonhalmára. Ott minden tárgyiból olyan pedagógusok tanítottak, akik nemcsak tudósok voltak, hanem mélyen hívő emberek. Itt kezdett bennem igazán tudatosodni a hit, és a magyarság történelmén belül a katolicizmus szerepe. Pannonhalmán a kövek is azt sugározták, hogy magyarként, keresztényként évszázadokon keresztül csak hitben tud megmaradni az ember. Tízennyolc éves koromra ezek kérdések eldőlték bennem. Olvasmányaim során olyan szerzők művei kerültek a kezembe, akiknek mélyeséges hitük volt, de nagy kételkedők is voltak. Azt gondolom, a kereszténységben az a gyönyörű, amit Jézus hirdetett, a bűnös, a tévelygő ember is közel van hozzá. Mindenkinél megadja a lehetőséget, hogy ha eltávolodott, akkor tékozló fiú módjára visszatalálhat. A keresztény irodalom nagy művei is erre figyelmeztetik az embert, hogy nincsenek olyan végső vagy lehetetlen pontok, ahonnan a hit, a szeretet ne tudna kiemelni bennünket. A hitbéli életem erről a keresésről szól.

– A kultúra, ami a nemzeti identitástudat segítője volt, erkölcsi értékeket közvetített az emberek felé, ma egyre inkább háttérbe szorult. Prohászka Ottokár még a múlt század elején írta: „Lehet-e kultúra ott ... hol a fiataloságot az eszményiségnek s az erkölcsi ideáloknak megvetésére ösztönözik?”

– Prohászka kérdése hallatlanul aktuális, amit erkölcsi, hitbéli, kulturális kérdésekben föltesz, azt naponta föl kéne tenni valamennyiünknek, főleg az írástudóknak. Valóban a magyar irodalom fő vonulatát nézve összefonódik a magyarság és a hit. Gondolok itt pl. az Ómagyar Mária-siralomra, vagy Balassi Bálint költészetére, akiről tudjuk, hogy esendő, kereső ember volt. Berzsenyi Dániel írta irodalmunk egyik legszebb, Istent megvalló versét, a Fohászodást. De tekinthetünk a XIX. vagy a XX. század nagy költőire: Adyra, József Attilára, Babitsra, Pilinszkyre. Sőt arra is lehetne példát hozni, hogy azoknak a műveiben is felcsillan az istenkeresés, akik fennen hirdetik, hogy nekik nem sok közük van a hithez. Egyik versemben úgy fogom föl az alkotást, hogy Istennek valamennyien munkatársai vagyunk: „Valaki ír a kezdeddel”. Itt, a katolikus rádiónál ilyen címmel szerkeszték is egy versműsort. Meggyőződésem, hogy azt a kezdet, amelyik egy igaz gondolat megfogalmazására lendül, valahonnan fogják, vezetik. Aki fölfelé tekint, és az alkotásban átérzi, hogy mennyire egyedül van, segítségre szorul, ott már keresztény mozdulatok vannak a szavakban, gondolatokban. Korunkat persze ellepi az ember- és kultúraellenes művek, amelyek az emberi méltóság semmibe vételére buzdítanak. De szerencsére nagyon sok olyan kortársamat ismerem, a fiatalabb nemzedékből is, akik műveikben fogódzót találnak a keresztény értékekben. Ebben kell bízni, segíteni kell, megpróbálni azokon a szigeten, ahol lehet, nagyobb teret biztosítani az ilyen irodalomnak. Ebben a katolikus iskoláknak és családoknak is nagy szerepük van. Minden történelmi egyháznak óriási feladata, hogy vigyázzon erre a legkisebb sejtire, amit családnak neveznek. Legyenek olyan édesapák, édesanyák, akik még át tudják adni ezeket az értékeket. Hála Istennek, a katolikus iskolák száma, ha sok gonddal is, de a '90-es évek elejétől kezdve növekedett. Én magam is a három gyerekem közül a két kisebbet ilyen iskolába járathattam, jelesül a Budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumba. Fontos az is, hogy milyen pedagógusokat képzünk. Csak tehetséges, jó képességű emberek menjenek el pedagógusnak, akik még hittel is megáldottak,

mert ők tudnak értéket közvetíteni. Ők tudnának olvasókat nevelni a keresztény irodalomnak, hallgatókat a katolikus rádióknak. Sok esetben láttam azt is, hogy olyan szülők, akik otthonról nem kaptak vallásos nevelést, a gyermekeiket mégis ilyen iskolába íratják be. Itt, éppen az iskolában kapott értékrend szerint, a gyermekek nevelik a szüleiket. Remélem, hogy ezekből a fiatalokból kinő egy új generáció, akik a keresztény értékrend szerint alakítják az életüket.

– A katolikus iskoláktól viszont most vonták meg az állami támogatást.

– Ez egy nagyon nehéz kérdés. Nem tudom, hogy a tiltakozásunk ebben az ügyben milyen eredményre fog vezetni. Ezek az iskolák közfeladatokat látnak el, olyan családok gyermekei tanulnak itt, akiknek hitük van, akik sok áldozatot vállaltak azért, hogy ezek az iskolák működjenek, és most hátrányos megkülönböztetésben részesülnek. Nagyon hamar meglátszik, hogy 1–2 év mennyi visszaesést jelenthet. Meg kell tennünk mindent, élni kell a lehetőségekkel, hogy működhessenek ezek az iskolák.

– A keresztény értékek közvetítésében so-kat tehet a katolikus rádió is.

– Valóban nagy lehetőség a pünkösdi óta működő Magyar Katolikus Rádió. Próbálunk olyan műveket elővenni, olyan műsorokat szerkeszteni, amelyek a hallgatók számára igaz értékeket közvetítenek. Sok irodalmi műsorunk van kisgyerekeknek: Varázsdoboz, Esti mese. Középkorúaknak készül „Beszélő könyvek” c. sorozatunk, ahol Fekete István, Gárdonyi Géza, Tamási Áron, Sütő András és mások műveiből válogatunk. A felnőtteknek próbálunk élményt adni Móra Aranykoporsó, vagy Kós Károly Az országépítő c. könyvének sugárzásával, amiben hitbéli és nemzeti dolgok együtt vannak. Nem könnyű ezeket megtalálni, válogatni. Talán ha sok ilyen műsor elhangzik, sok ilyen lélekpendülés történik, akkor az emberek visszaszoknak a jó irodalom olvasására, hallgatására. Amire még büszke vagyok ebben a műsorfolyamban: az „Angyalok citeráján” c. versműsor. A nagyon mélyen hívő Dsida Jenő verseskötetének címét választottuk az éjjel után elhangzó adás címéül. Ima helyett a magyar irodalom klasszikusainak, élő költőinek verseivel csöndesülünk el. Aki meghallgatja ezt a 6–7 verset jeles színészek hangján, annak olyan élménye lesz, mintha imákkal búcsúztatná a napot. Van egy vetélkedőnk is, a Kitalálom. Az Új Ember Könyvesboltból közvetítjük minden nap 11-től 11.15-ig. Jeles előadóművészek, tanárok válogatják az irodalmi kérdéseket, verseket, prózákat, és értékes könyveket lehet nyerni.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

– A vételei lehetőségek sok helyen nem jök.

– Valóban, a foghatóságnak vagy a hallhatóságnak és „hallhatatlanság”-nak néha határán vagyunk. A szolnoki adón vagyunk, így jól lehet fogni az alföldi részen, a Partiumban, Szabadkán, Krakkóban is. Az ország nyugati felén kevésbé. Áprilisban 2 új adónk is belép majd, amely segíteni fogja a Kárpát-medencében a vételt. Nagy városokban a UPC-tévékábelben sokan tudják fogni adásunkat. Ezen kívül ott vagyunk az interneten is. Tudom, hogy igazából a rádióban lenne jó, ezen dolgozunk. Kicsit úgy fogjuk föl ezt az egy esztendőt, hogy ez a felkészülési idő. A csapat alakul, nagyon lelkes fiatal emberek. Én magam sem hittem volna, hogy 55 éves fejjel, irodalmi szerkesztőként a rádió ritmusához hozzá tudok szokni. De a féléves tapasztalat alapján mondhatom, hogy egyre inkább izgat, hogy mit lehet kihozni ebből, ez egy hallatlanul nagy lehetőség. Örülök, hogy egyházunk is fölismerte, hogy nem maradhatunk csak a könyvekben, folyóiratokban, mert a közvetlen élőbeszéd varázsával több embert lehet megszólítani. Ha hiteles emberek szólnak, legyen az akár riporter, akár riportalany, akkor az nagyon nagy hatással van az emberekre.

– Adventben járunk, közeledik a karácsony. Önnek, mint költőnek, családapának szerkesztőnek, mi az ünnep legfontosabb üzenete?

– A karácsony énnekem az összes ünnepek közül a legmeghittebb és legbensőségesebb. „Amíg fölragvog a jászol” c. kötetemben karácsonyi élményeimet foglalom össze. Azt próbáltam megragadni, hogy mit jelent egy kisebb gyereknek, mit a nagyobbaknak, s mit a felnőtteknek az ünnep, aki igazán megérti ennek a csodának, ennek a születésnek a páratlanságát, hogy Megváltónk született. Szent izgalommal szoktam készülni erre. Azt sajnálom, hogy a világ valóban elment afelé, hogy ajándékozgat felelőtlenül nagy értékeket. Rohan, és holtfáradtan, lélekben nem megtisztulva esik be a karácsonyfa alá. Holott az adventnek, a rorátéknak megvan a maga gyönyörűsége. Mindig jártam rorátékra ministrálni. Gyermekkoromban a nagymama fölkellett, és meglepítette a kiscsizmát a sparthertnél, hogy ne legyen hideg. Két ember magasságú hóhegyek között mentem a templomba, ez úgy bennem maradt, hogy még ma is érzem a hó illatát, a rorátékra hívó harangszók ma is a fülemben csengenek. Már iskoláskorom előtt tudtam olvasni nagymamának köszönhetően. Soha mást nem kaptam, mint könyvet, és azt a petróleumlámpa fényénél az éjfél miséig ki szoktam olvasni. Most kétlem, hogy a gazdag karácsonyfák alá könyvek kerülnek. Ma sem szeretek vásárolgatni, nagyon hiszek abban most is, hogy a Jézuska hozza azt a fát, ő teszi le az ajándékot. Lélekben a gyermekeimnek is, akik már nagyjából felnőttek, így próbáltam átadni az ünnep üzenetét. Nagyon fontos számomra a feltöltődés, ilyenkor év végén meg kell egy picit csillapodni, elgondolkodni a történeteken, hogy jobbakká tudjunk válni valamennyien. ■ Haider Márta

Pálos fogadalom

November 7-én egy új örökfogadalmassal bővült a Pálos Rend. Szabolcs testvér egy napon tette le az örök fogadalmát és vált diakónussá. Az alábbi riportban a renhez vezető újáról beszélgettem vele.

– Milyen alapokról indult a mostani szerzetesi élete? Hozott-e indítást a szülői házból?

– Mindenképpen hoztam. Édesanyám istenhívó volt. Református család voltunk, apai ágon 400 évvel ezelőttre visszavezethetően. Én ennek ellenére, az istenhitemet, hozzáállásomat az anyám családjától tanultam. Volt egy dédnagyanyám, aki mindig imádkozott. Neki elég sarkos, határozott, de személyes és érzelem dús istenhite volt. Amióta emlékszem, én mindig is imádkoztam. Soha nem volt kétséges, hogy van-e Isten. Átéreztem, hogy a protestáns világnak hol vannak a száraz és kétellyel dús pontjai, amelyek az újkori ember modernségéről, kételyeiről vallanak. Volt egy barátom, aki katolikus volt. Ő volt előttem egyfajta minta. Rendkívül intelligens, nagyon művelt. Az anyukájával való kapcsolata nagyon elgondolkodtató volt számomra. A családon belül egy olyan szellem uralkodott, ami egyértelműen sugallta, hogy ennek köze van a katolikus hithez. Másrészt nagyon régóta, 12 éves korom óta tanulmányi versenyeken, pályázatokon vettem részt. Nagyon sok olyan tételes dologgal találkoztam, ami nem volt összeegyeztethető a protestantizmussal.

– Ez azt jelenti, hogy már gyermekként láttad a különbséget a két vallás között?

– Már általános iskolás koromban bejelentettem szüleimnek, hogy konfirmálni szeretnék. Ez a dolog nem rajtam bukkott meg. Én történelemből jó voltam és nagyon szerettem, ezért láttam a különbséget. 15–16 évesen már tudatosan készültem a katolizálásra. Az áttérésemnek volt egy nagyon konkrét pontja. Egy nagyon világos és számomra nehéz egzisztenciális alapja. Nagyon magányos voltam. Közösségre vágytam. 14–16 éves koromig kísérleteket tettem a közösségteremtésre. Egyik ilyen kísérletem az volt, hogy éremgyűjtőkhöz csatlakoztam. Később rájöttem, hogy a közösségnek is szentnek kell lennie ahhoz, hogy az én közösségi élményeim is hitelesek legyenek. Debrecenből Szegedre kerültem egyetemre. Magyar–latin könyvtár szakra iratkoztam be. Nyilvánvaló volt, hogy szeretnék közösségbe járni. Szeretnék emberekkel találkozni. Nagyon bennem volt, hogy én katolizálni fogok. Ifjúsági hittan csoportot kerestem. A Szent Erzsébet plébánián jelentkeztem, ez az újszegedi templom. Nagyon kiváló ifjúsági munkát végző pap volt ott szolgálatban. 1992 környékén mentem oda és 1995. március 25-én katolizáltam. Ez a hitvallás ünnepélyes elmondásából állt. 1997-ben bérállkoztam.

– A katolizálással együtt a hivatástudat is kezdett ébredni itt már?

– Gondolkoztam azon, hogy mit is szeretnék. Talán, éppen azért mert éreztem magamban indítást a papság iránt is. Tudatosan viszont családi életre készültem. Már a kezdet kezdetén dolgoztam bennem, hogy becsületesnek kell lenni, Istennel személyes kapcsolatra kell törekedni. Megfogalmaztam magamnak, hogy ha nekem papnak kell lennem, akkor szerzetes leszek. Erről hét évig senkinek nem beszéltem. Adódott a kérdés, hogy ha szerzetes leszek, milyen szerzetes leszek?

– Mely rendek jöttek szóba? Melyek voltak azok, amiket már ismert?

– Karthausi szerzetesek jöttek szóba és másodikként a pálosok. Rövid időn belül rájöttem, hogy Magyarországon nincsenek karthausiak. Tudtam azt, hogy van egy másik remeterend, a Pálos rend. Ez lényeges momentum volt, mert nagyon tudatosan a remeteélet felé vágytam. Azóta láttam, hogy valószínű nem véletlenül vagyok itt, és azt is látom, hogy a jó Isten nem remeteéletre hívott. A mi rendünk egy lelkipásztori rend. Leszűrtem hamar, hogy ilyen társasági életem, mint ami itt van, nem volt egyik közösségben sem. Itt megéreztem, hogy a közösségen belül közösségi taggá kell válni. Itt nagyon nyilvános életet élünk, a hívek szeme előtt.

– Mi fogott meg a Pálos rend szellemiségében?

– Volt egy nagyon konkrét oka, hogy én idejöttem. Úgy éreztem, hogy a jó Isten ide hívott meg. Mikor elvégeztem a tanárképző főiskolát, rögtön elkezdtem tanítani. Volt egy nagy szerelmem Szegeden. Nagyon hálás vagyok a mai napig annak a lánynak. Egyszer azt mondta, hogy ő szerzetes szeretne lenni és így megszakadt a kapcsolat. A dolgok mai állása szerint úgy néz ki, hogy ő lesz családanya, én pedig szerzetes. Visszakerültem Debrecenbe, ott tanítottam a Szent László plébánián. Egy délelőtti élmény volt, hogy leültem az ágyamra, szemben volt az ablak, és ott kérdeztem, hogy Uram Istenem, mi lesz a jövőm? Merre kell mennem? Ekkor hatalmas fény töltötte el a szobát és valami olyasmi történt velem, amit nehéz elmondani, de attól kezdve tudtam, hogy mit fogok csinálni, mikor mondok meg a rendnek, anyáméknak. Attól a pillanattól kezdve én biztos voltam dolgomban. Engem a jó Isten küldött.

– Külön lehet-e választani a szerzetest és a papot vagy inkább egymást kiegészíti?

– Én úgy érzem, hogy bennem ez teljesen eggyé vált. Először úgy gondoltam, hogy szerzetes leszek és utána rögtön kapcsolódott a papság. Bennem ez a kezdet kezdetén egy volt. Talán egy közösségben sokkal jobban sikerül a bűneimet, hibáimat korrigálni, jobba tudok válni. Ha jobban bele akarok nézni, akkor azt mondom, nekem ez a kezdet kezdetén egy volt.

Márton karácsonya

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy Márton nevű zsvány kisfiú. Hiába volt a jó szó szülei részéről, hiába erőlködött a hittanos tanító néni, csak nem látszott rajta, hogy elsőáldozónak készül. Rendszeresen húzogatta a lányok hosszú haját, gyakran rugdosta meg fiú pajtásait.

Minden vágya volt neki egy kis bárány. Egy igazi, élő barika. Nem érdekelte ugyan meg, mégis megkapta. Hátha így kedvesebb lesz az emberekkel is – gondolta édesanyja –, hát ha a kis állat szeretete jobb belátásra téríti ökelmét. Ettől kezdve minden szabad idejét a báránnyal töltötte. Kis csengettyűt kötött a nyakába aranyos szalaggal.

Tanító bácsi is felfigyelt a változásra. Márton az utóbbi időben sokat javult. Az osztályban volt egy szegény kisfiú. Általában mindig kimaradt a közös játékokból is. Egy napon Márton, reggelizés közben kitekintett a házuk ablakán, s mit lát: Józsika, a szegény kis osztálytársa, fáradtan támaszkodik a kerítésüknek. Marci azonnal letette kedvenc kakaóját a konyhaasztalra, és kiszaladt megnézni a fiút. Valami rémlett neki, hogy a hittanórán olyasmit hallott, hogy aki egynek is akár a legkisebbek közül valami jót tesz, azt magának Jézusnak teszi. Behívta a szegény gyermeket, akiről kiderült, hogy nem evett még semmit, s gyorsan megkínálták

ót reggelivel. Odasúgta édesanyjának, hogy a kedvenc bögréjében adja Józsiának a kakaót. Arra is felfigyelt, hogy Józsika még mindig az ősszel is hordott vékony kis kabátjában jár. Felajánlotta neki a tavalyi télkabátját, amelyiket ő már kinőtt, de az apró kis fiúcskának pont jól állt. Együtt indultak aztán iskolába. Menet közben beköszönt még a báránnyal, s észrevette a vágyakozást Józsika szemében, aki aztán ki is mondta: de jó is neked, Marci, nekem sose lesz saját kisbárányom.

Másnap Márton meglátogatta kis barátját, hóna alatt cipelve a báránnyal.

– Tessék – szólta a meglepett fiúnak. – Kölcsönadom neked egy kis időre. Karácsony után majd visszaadod.

Nagy volt az öröme Marci szüleinek. Ilyen szépen még nem készült a fiúk Jézus születésének ünnepére. Karácsony szent estéjén aztán szokás szerint elmentek a templomba, hogy megnézzék a betlehemi jászolt, benne a kis Jézussal. Ahogy közelebb értek, hát mit lát a mi Marcink. A bárányok között ott volt az ő kis csengettyűs, aranyos szalagú barikája. Az egyik pásztorfiú az ő kedvenc bögréjében hozta a tejet a kis Jézusnak, akinek a takarója nem volt más, mint az ő régi télkabátja...

Marciék azóta boldogan élnek!

Rozsnyói György

Jászol, szalma,...

embereknek
földi gyermek,

égieknek
Égi Herceg
drága Herceg,
Örök Ura
mindeneknek,
a Világnak
Messiása!

Hagyd, hogy
szíved
Annak
lássa...

a jánló

Diós István

„Az Úr nem késlekedik, hanem eljön”

Az advent a latin adventus, eljövétel szó magyar formája. Az adventi idő a liturgiában az Úr Jézus eljövételét előkészítő időszak neve. A liturgikus naptárban a december 25-ét megelőző négy vasárnapot magába foglaló időszak. A liturgikus év mindig advent első vasárnapjával kezdődik. Az adventi idő sajátossága, hogy az Úr négy eljövételének megfelelően négy vasárnapból áll. Ezért az advent hétköznapjainak számát az első vasárnap dátuma határozza meg. Az advent ideje mindig a karácsony ünnepének, december 25-ének közvetlen előkészülete. A karácsonyi idő az éjféli misétől Vízkeresztig tart, az Úr Jézus első eljövételének ünnepi időszaka. A december 26. és január 1. közötti napok homíliai a Napi kenyerünk szentekről szóló kötetben olvashatók.

közlemények

Az észak-afrikai püspökök böjti napra vonatkozó kezdeményezése

A Közel-Kelet békéjéért és egyházaiért, valamint az iszlám és a keresztény világ közötti békéért 2004. december 22-re, péntekre böjti és imánapot hirdetnek az észak-afrikai püspökök, és kérik, hogy az európai keresztények csatlakozzanak a kezdeményezéshez.

Pécsi templomok Adventi templomjárás

A Pécsi Advent ideje alatt két alkalommal belvárosi sétát tartunk idegenvezetéssel, melyen megtekinthetők városunk templomai.

December 11., szombat, 13.00

Útvonal: Belvárosi templom – Irgalmasrend temploma – Ferences templom.

December 18., szombat, 13.00

Útvonal: Mindenszentek temploma – Ágoston téri templom – Lyceum templom.

Információ: (72) 510-891-es számon.

Egy eddig páratlan összefogás eredményeként 15 előadó 20 számával, nem egész 80 perces játékidővel elkészült az első karácsonyi keresztény könnyűzenei válogatás.

A Bazilika programjai

Az adventi hajnalokon idén is rórate-szentmiséket tartunk. Szombattól négy héten át ünnepélyes adventi gyertyagyújtásra várjuk a híveket 17.15-kor a Corpus Christi-kápolnába.

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság: Báling József,
Cziglányi Zsolt, Garadnay Balázs,
Gesztesy András, Góják János, Kvanduk Frigyes,
Takács Gábor

Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.

E-mail: sajtoiroda@pphf.hu

Layout: Balázs András

Felelős kiadó: Fény Kft.

Pécs, Janus Pannonius u. 11.

Nyomda: Eiter^M, Pécs

Készült: a *Dunántúli Napló*

Szerkesztőségének közreműködésével

Penggető

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE KÖZÖSSÉGEINEK TÁJÉKOZTATÓJA

Barátság...

Mindenki vágyik barátira, ám elsőkélszedő világunkban ritkán lelhetünk erre a kincsre.

Manapság inkább a haverság jellemző a fiatalokra, ám az ilye kapcsolat önmagát számolja fel, amint a vonzó érdek megszűnik.

„Vannak barátságok, melyek gyakorlatilag közepes képességű emberek klubjának tekinthetők, melyben a tagok kölcsönösen hízlegnek egymásnak és elhítetik magukkal, hogy ők a legjobbak. Ez azonban megakadályozza, hogy mások felé forduljunk. Hosszútávon bizonyos barátságok lelki függőséggé alakulnak, ami a rabszolgaság egyik formája” (J. Vanier)

Az igazi barátságot nemes indítékok és építő célok alapozzák meg.

„A természet az erények segítő társául rendelte a barátságot, és nem pedig a vétkek csatlósának.” (Cicero)

A barátság érettséget feltételez, és a próbák során dől el, hogy igaz-e vagy hamis. „Minden időben szeret a barát, de testvérré a nyomorúság idején válik.” (Péld. 17.17.)

Sokan visszariadnak a barátság elmélyítésétől, mert féltik a függetlenségüket. Inkább magukba zárkoznak. Aki így cselekszik, az még nem ismerte fel az emberi kapcsolatok pótolhatatlan értékét és szükségességét. „Hiába fűrosztod önmagadban, csak másban moshatod meg arcodat.” (József Attila)

Az igaz barátság nem foszt meg semmitől, hanem gazdagít. Híd mely segít abban, hogy mások felé forduljunk, hogy kibontakoztassuk adományainkat, hogy növekedni tudjunk. Nem hízleg, hanem szeret. Ha meg is fed, akkor is érzem, hogy elfogad. „Érted haragszom, nem ellened” (J.A.)

A barátok gyakran szavak nélkül is értik egymást. Összecseng a lelkük. Egymás tápláló forrásai. Már a jelenléte megnyugtat. Menedék.

A barátság egy kihívás, benne megtanulható, hogy lemondva önmagáról a másikat segítsem, hogy mindaz a jó, ami benne van kibontakozhasson.

Az igaz barát kincs, aki ilyet talál nem ragaszkodik hozzá. De csak az találhatja meg, aki maga is vágyik rá, hogy ilyen kincssé váljon valaki számára.

A Szentírásban nagy téma a barátság. Jób és barátai, Dávid és Jonathán, Jézus és Júdás, mid az igaz, mind a hamis barátság ismérveit feltárják. Dávid és Jonathán barátsága példaértékű, mert Jonathán a Dávidot gyűlölő Saul fia volt, de „kezeiket az Istenben erősítették meg”.

Am Isten és ember is lehetnek barátok. Jézus és Lázár, Ábrahám és az Úr barátok voltak. Jézus az igaz barát összes jellemzőjével bír, és felajánlja jobbát mindenkinek.

„Nem mondalak többé szolgának, hanem barátaimnak nevezlek titeket” (Jn. 15.15)

Ha Jézus nem félt kiszolgáltatni magát, neked sem kell!

■ **Lojek Zsuzsó**

Is-is

...a katolikus kötőszó, mondták az egyháztörténelem során oly sokszor. A fundamentalizmus (csak feketékre és csak fehérre felosztani a világot, embereket és közösségeket) szélsőséges szektás megoldás.

A „pálos mist” vagy „miséket” illetően némi vita után sikerült az is-is mellett dönteni, hála az Úrnak.

A tavaszi idény utolsó pálos miséjén elhangzott, hogy „leült”, „ellaposodott”, elhangyosodott és oka fogyottá vált ez az együttlétünk. Egyre kevesebben vagyunk, új testőkat itt nem üt szíven az Isten szeretete, nem születnek új megtérések. Más-hogy kellene csinálni. Fiatal, lelkes testők keresték imádkozva, hogy mi lehet az Úr akarata, és elindultak egy irányba: új időpontban, új helyszínen, új formában, új lendülettel. Tisztelet a bátorságukért.

Igen ám, de jött a szeptember utolsó keddeje és sokakban ösztönösen elindult a pavlovi-reflex: „imádkozási ingerük” tá-

madt. Ha pedig nem kapták meg, amit megszoktak, mert nem jutottak el a szombaton az új alkalomra, elvonási tünetek jelentkeztek náluk. Keresni kezdtük egymást és arra jutottunk, hogy „mentesítő járatot” kell indítani azok számára, akik utazni szeretnének, de nem érik el a szombati járatot. Így indult újra a kedd esti mise októberben a pálosoknál. Nem az IC-vel akarunk versenyezni és utasokat csábítani, hanem azokat akarjuk fapados kocsikkal szállítani, akik menni szeretnének előbbre.

A tájékoztatás hiánya félreértésekre adott alkalmat, de hála Istennek nagy örömeinkre megértették a szándékunkat és örömteli, békés hangulatú pálos misén és agapén vehettünk részt.

A bencés rend sem szűnt meg, hogy a ciszterek többet szerettek volna csinálni. A pálos mise a hiányosságai ellenére is hordoz értékeket, amiért jó, hogy van. A

szigetvári fiatalok 40 km-t utaznak idáig, ez az egyetlen közösségi összejövetelük. A bonyhádiak szintén 40 km-t utaznak, a mohácsiak szintén, mert látják értelmét. A „Világ világossága” rázatott sorsú diákjai szintén magukénak érzik ezt az alkalmat. A csonka közösségek „utolsó mohikánjai” is ide járnak töltekezni. Itt lehet találkozni a fiatal lelkű „nagy öregekkel”, akik sok külső és belső vihart megélték, és túléltek. Van lehetőség győnni, úgy igazán, mert itt nem rohan a pap misézni. A zsíros kenyerekkel nem csak a gyomrukba dobunk pár kalóriát, hanem a barátság tüzére is.

„A szombati alkalom nem a pálos mise ellen született, hanem abból nőtt ki.”

Mint a szülők örülnek gyerekeik kezdeményezésének, támogatják őket, aggodnak értük, úgy mi is, mert egy családba tartozunk.

■ **Sunci atya**

A karácsonyi levél

Tudjátok-e, ki az a „kihelyezett gyermek”? Akinek senkije sincsen, aki soha nem futhat oda anyukához, apukához, aki soha nem ismeri a testvérek örömét. Mindig egyedül van. A néni, aki tartja, rendszerint korán dologra fogja, s többet hall szidást, mint jó szót.

Ilyen verébfióka volt a második osztályban Kovács Ilonka. Ő járt legtovább mezít-láb. Ruhája hosszú volt és mindig pecsétes. A harmadik padban ült, annak is a szélén. Barna szemével csak úgy leste a tanító néni mosolyát. Elsőnek hozott neki barka-ágot, ő szedte az első ibolyát is. Zsebébe színes kavicsokat, ceruzavéget, gombot, gyöngyöt – egyszerűen mindenféle talált kincset gyűjtögetett. Mikor pedig az osztálytársak körülállták, hogy nekem add, nekem add! – valósággal belepirult fakó arcocskája. Mégis: soha, senki barátnője nem akadt. Nem hallottam, hogy valaki is meghívta volna. Egyedül járt az osztály mögött, nézte a többieket, akik mind boldogabbak és szerencsésebbek voltak nála.

Karácsony felé járt az idő. A fiúk betlehemet és ugratós csillagot készítettek. A kislányok régen elfeledett énekeket tanultak a nagymamáktól. Karácsonyról beszélgettek az iskolában is.

Az egyik tízpercben a kereskedőék Bözsikeje vitte a szót. Kezében ropogós zsemlyét tartott, melyet a szerető édesanya mindkét oldalon megkent frissen köpült, édes vajjal. Ruhája piros volt, köténye fehér.

– Az idén babaszobát kérek, meg külön kiságyat a Juci babának. Már olyan sok babám van – mondotta, és nagyot harapott egérfogaival –, hogy nem férnek el a kocsiiban. Szegény kis Jucikámat mindig összenyomják a többiek!

A lányok álmélkodva hallgatták a pergő nyelvű Bözsikét. Ilonka is ott volt közöttük. Szemével az egyre kevesbedő vajjas zsemlyét figyelte.

Mondom, Karácsony előtt voltunk, amikor jégvirág fagy a meleg szobák ablakára, s a meleg szívekben is kivirágzik a szeretet.

Bözsike észrevette Ilonka éhes tekintetét, és hirtelen mozdulattal kezébe nyomta a zsemlye megmaradt felét.

– Neked adom. Edd meg. Nekem már nem kell.

Nem sokkal ezután fogalmazási óra következett. A gyerekek levelet írtak, de nem fűzetbe, hanem szép kis vonalas papírlapokra. Nagybetűs csak ide: Késő este, amikor már egészen sötét van odakint, végigsuhan a szobákon egy földön járó angyal. Rámosolyog az álmodokra, kinyitja az ab-

lakot, és elviszi a levelet. Ő azután mindent elmond a Kis Jézusnak. Hát csak levegyetek jók, mert az sokat számít!

Az ünnepi csendbe és meghatottságba belenyújtózkodott Ilonka sovány két uja.

– Tanító néni! A mi ablakunkat nem lehet kinyitni, mert a néni beszegezte, hogy ne rázza úgy a szél. És le is ragasztotta csirizes papírral. Én mit csináljak?

Az osztály kuncogott. A tanító néni megdöbbenve állt egy pillanatig, azután mentő ötlete támadt.

– Kérd meg valamelyik osztálytársadat. Az majd átadja az édesanyjának a tizedet is. Nos, kit szeretnél megkérni?

Ilonka egy pillanatig körülnézett, majd leszegte buksi fejét, és szégyenlősen mondta:

– Bözsikét. Az Orbán Bözsikét.

Így történt, hogy a két kislány együtt ment haza tanítás után.

Beköszöntek a konyhába.

– Anyuka kérem, tessék kitenni ezt az ablakunkba! A tanító néni mondta. Most írjuk. Karácsonyi levél. A Kis Jézusnak szól. Fontos!

– Máris teszem. Gyertek.

A lakásban meleg volt és ragyogó tisztaság. Szőnyegek, képek, habos, fehér függönyök...

Ilonka megállt a küszöbön. Ránézett formátlan cipőire, melyeken még ott árukkodott a múlt heti havas eső sara.

– Így nem megyek be hozzátok.

Eltelt a nap. Bözsike lefeküdt. Egy ideig próbálta nyitva tartani a szemét, hátha meglátná a titokzatos látogatót, aztán elaludt. Álmában az új babaszobával játszott.

Ilonkát messze kerülte az álom. Fázott, pedig az iskolai nagykendőt is magára csavarta. A nótás kedvű szél utat talált magának a rosszul záró ajtó hasadékaiban, s ezen már nem lehetett beszögezéssel segíteni. A levélre gondolt.

– Még soha nem írtam a Kis Jézusnak. Ó, ha meghallgatná!

Boldog mosoly suhant az ajkára és reggelig rajta maradt.

Későre járt az idő, mire anyuka bejutott a nagyszobába, a levelekhez. Szétnyitotta az első díszes papírlapot.

„Kedves kicsi Jézus!

Nagyon szépen kérek egy Jucibabát, ollat, mint a Bözsikének van. És egy pár cipőt, mint a Bözsikének. Piros ruhát és fehér kötényt, mint a Bözsikének. És szalagot a hajamba, meg egy medált láncsal, mint a Bözsikének. És azt kérem meg, hogy engem is szeressen valaki, mint a Bözsikét. És ne haragudj rám, mer én jó akarok lenni.”

Orbánné kétszer elolvasta a kalimpáló betűket. Kicsit gondolkodott, aztán lesietett férjéhez, az üzletbe, aki nagy könyvekbe írogatta számadásait.

– Nézd csak meg – nyújtotta át Ilonka sorait, s elmesélte a beszegezett ablak történetét, ahogyan Bözsikétől hallotta. – Mit gondolsz – tette hozzá egészen halkán –, talán magunkhoz vehetnénk ezt a kislányt. Bözsikénk sem lenne egyedül. Nem jó testvér nélkül felnőni. Ha tehetséges,

akkor taníttatnánk, ha nincs feje a tanuláshoz, majd csak találunk számára valamit. Még az üzletben is segíthetne.

Visszamentek a nagyszobába. Sokáig beszélgettek, miközben apró kopogások hallatszottak az ablakon. Lehet, hogy a ház előtti akácfa lengette ágait, de lehet, hogy angyalszárnyak zörrentek rajta.

Másnap Orbánné a kislányával együtt ment az iskolába. Tanácskozott a tanító nénivel, majd bement az irodába, beszélt az igazgató úrral. Egyszer Ilonkát is odahívták. Anyuka megsimogatta és kedvesen újságolta, hogy az ő levélkéje sincs már az ablakban. Ilonka meg oly hálásan nézett rá a nagy, szomorú szemével, mint egy kóbor kutyuska, melyet először eresztettek be a tűzhely mellé.

Apuka ezalatt elkezdte a hivatalos dolgok lebonyolítását. Egyelőre annyit elért, hogy szentesten anyuka meg Bözsike el-mehettek Ilonkáért. Kézen fogva vezették haza. Ó, ha láttátok volna örömeiket! Nem is tudom, ki volt közöttük a legboldogabb.

Az új otthonban meleg fürdő várta Ilonkát. Megkapta Bözsike egyik szép ünnepi ruháját, és neki is szalagot kötöttek a hajába. Lábára egylőre csak papucsot húztak, abban a reményben, hogy a kicsi Jézus a várva várt cipőt is megküldi az angyalokkal.

Bözsike boldogan ugrálta körül Ilonkát. – De szép lettél! És most már mindig itt maradsz, ugye?

Egyszerre csak finom, halk csilingelés hallatszott. Így csak a karácsonyi angyalok tudnak muzsikálni.

Bözsike dobogó szívvel nyomta le a nagyszoba kilincsét. Gyertyák égtek, csilagszórók szíporkáltak, s a karácsonyfa ágai meghajoltak a cukordíszek, almák és aranydiók súlya alatt. Ó, minden olyan volt, mint az álom!

Élénekelték a Mennyből az angyalt.

Bözsike az utolsó soroknál már odaszaladt a babaszobához, letérdelt, és onnan folytatta az éneket. Ilonkát a néni vállánál fogva tologatta maga előtt.

– Menj csak, menj, kislányom!

Végül is kezébe kellett adni minden darabot. Az új cipőt, a piros ruhát, a fehér kötényt, melynek még a szabása is egyforma volt a Bözsikéével. Megkapta a kért babát, sőt a babaszobát is. Csak a bútorok meg a babaruhák színe volt más, hogy mind-egyik kislány megismerhesse a magáét.

Ilonka arcára rózsákat festett az öröm. Szólni nem tudott, csak odaállt a fa alatti kis jászol elé, s magához szorította a sok-sok ajándékot.

Anyuka meg apuka összenéztek, aztán odaléptek hozzá, és átölelték mind a ketten.

– Ezentúl itthon vagy nálunk, s ha a jó Isten is úgy akarja, mi leszünk a te szüleid.

Ebben a pillanatban Bözsike látni vélte, hogy a jászolban fekvő Kisjézus mosolyogni kezdett, és felemelve viaszszínű kezecskéjét, megáldotta az egész családot.

Én azt hiszem, Bözsike nem is tévedett.

■ Szent-Gály Kata